

Opinnäytetyö (YAMK)

Sosiaalialan koulutusohjelma

Ysosts14

2016

Heidi Mäki-Teeri

YHTEINEN AIKA VANHEMMAN KANSSA

– Vanhemmuuden viikko uudeksi
toimintamuodoksi Sauvoon

OPINNÄYTETYÖ (YAMK) | TIIVISTELMÄ

TURUN AMMATTIKORKEAKOULU

Sosiaalialan koulutusohjelma | Sosionomi (ylempi AMK)

2016 | 58+4

Anssi Lähde

Heidi Mäki-Teeri

YHTEINEN AIKA VANHEMMAN KANSSA

- Vanhemmuuden viikko uudeksi toimintamuodoksi Sauvoon

Tämän opinnäytetyön kehittämishankkeen tarkoituksena oli suunnitella jokavuotisena toimintana jatkuva Vanhemmuuden viikko Sauvoon. Vanhemmuuden viikko on toimintamuoto, joka on onnistuneesti toteutettu jo aikaisemmin useampana vuotena Varsinais-Suomen alueen kunnissa, mutta sitä ei ole koskaan konkreettisesti järjestetty Sauvossa.

Kehittämishankkeen tuloksena Vanhemmuuden viikko toteutettiin ensimmäisen kerran Sauvossa huhtikuussa 2015. Toimintaviikon pääkohderyhmänä olivat sauvolaiset perheet, joiden hyvinvointia pyrittiin parantamaan kehittämishankkeen avulla. Vanhempain viikon koordinoinnista vastasi Sauvon kunnan nuorisotoimi. Lisäksi suuressa roolissa oli hanketta varten muodostettu kehittäjätyöryhmä, joka suunnitteli Vanhemmuuden viikon toiminnan. Muita kehittämishankkeen toteuttamisessa tukevia työkaluja olivat kokeileva asiakaslähtöinen toiminta, dialoginen kasvatuskumppanuus, ennaltaehkäisy lasten ja nuorten toiminnan tukena sekä osallistaminen ja voimaannuttaminen.

Hankkeessa syntyi kolme konkreettista tuotosta: lehtiartikkeli, luento ja koko perheelle tarkoitettu päivä. Vanhempain viikon tapahtumat järjestettiin Sauvon kunnan koulukeskuksessa viikolla 17. Lasten ja nuorten kirjeitä vanhemmilleen sisältämä lehtiartikkeli julkaistiin Kunnallislehdessä. Vanhemmille ja 6-9 luokan oppilaille tarkoitettu asiantuntijaluento käsitteli vanhemmuutta. Koko perheen tapahtuma päivän ajatus oli tarjota perheille ilmaista tai lähes ilmaista vapaa-ajan tekemistä perheen kesken. Vanhemmuuden viikon tapahtumiin osallistui satoja ihmisiä ja palautteet toiminnasta olivat positiivisia.

ASIASANAT: Vanhemmuus, perhe, nuorisotyö, toiminta, kehittämishanke.

MASTER'S THESIS | ABSTRACT

TURKU UNIVERSITY OF APPLIED SCIENCES

Master of Social Sciences

2016 | 58+4

Anssi Lähde

Heidi Mäki-Teeri

SHARED TIME WITH A PARENT

- PARENTHOOD WEEK AS A NEW ACTIVITY FOR SAUVO

The aim of this Master's thesis is to introduce a development project. The project included developing a parenthood week which would remain as a yearly action in Sauvo. Parenthood week is an action concept which has been successfully organised already in the other municipalities of Southwest Finland but its concrete application for Sauvo has not been implemented before.

As result of this thesis project, the parenthood week was organised at the first time in Sauvo. The project's main target group was families living in Sauvo and the overall goal was to develop activities aiming to increase their well-being. These activities were coordinated by the youth work unit of the municipality. The project was implemented together with a development working group which participated planning the activities of the week. Other development tools utilised in the project included experimental and customer-oriented development approaches, dialogic educational partnerships, pre-emptive and supporting actions for children and youth, as well as, participation and empowerment.

The development project resulted three outputs: a newspaper article, a lecture and a day for families. In practice, Parenthood week was carried out on April in 2015 and the events were organized in the school center of Sauvo during the week 17. The article including letters of children and youth to their parents was published in the local newspaper Kunnallislehti. The lecture concentrating on the theme of parenting was held by the expert of the topic and its target group was parents and pupils. The main goal of the family day was to offer both free and inexpensive leisure activities for all family members. Hundreds of people participated in the events of the development project and the collected feedback about Parenthood week was positive.

KEYWORDS:

Parenthood, family, youth work, activity, development project.

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 KUNNALLINEN NUORISOTYÖ KEHITTÄMISKENTÄN POHJANA	9
2.1 Nuorisotyön tehtävä ja tarkoitus	9
2.2 Nuorisotyö Suomen lain näkökulmasta	10
2.3 Nuorisotyö nuorten, perheiden ja lasten tukena Sauvossa	12
3 VANHEMMUUS NYKYPÄIVÄNÄ	15
3.1 Vanhemmuuden ja perheen monimuotoisuus	15
3.2 Vanhemmuus Suomen yhteiskunnassa	18
3.3 Vanhemmuus Sauvossa	20
4 VANHEMMUUDEN VIIKKO KEHITTÄMISHANKKEENA	23
4.1 Vanhemmuuden viikon ideologia ja synty Varsinais-Suomessa	23
4.2 Kehittämishankkeen suunnittelu	24
4.3 Kehittämishankkeen lähtökohdat ja aikataulu	27
5 MENETELMÄT KEHITTÄMISHANKKEESSA	30
5.1 Kokeileva asiakaslähtöinen toiminta	30
5.2 Dialoginen kasvatuskumppanuus	30
5.3 Ennaltaehkäisy lasten ja nuorten toiminnan tukena	31
5.4 Työryhmätyöskentely	32
5.5 Osallisuus ja voimaantuminen	33
6 VANHEMMUUDEN VIIKON TOTEUTUS	35
6.1 Toiminta Varsinais-Suomessa ja Sauvossa	35
6.2 Vanhemmuuden viikon mainostus, rahoitus ja yhteistyökumppanit Sauvossa	37
6.3 Lehtiartikkeli	41
6.4 Luento	42
6.5 Koko perheen tapahtuma	44
7 ARVIOINTI, POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	48
7.1 Palaute luennosta, tapahtumapäivästä ja työryhmätyöskentelystä	48
7.2 Kehitetyn toiminnan jatko ja arviointi	50
7.3 Oma ammatillinen kasvu	51

7.4 Johtopäätökset	53
--------------------	----

8 LÄHTEET	56
------------------	-----------

LIITTEET

Liite 1. Kunnallislehden lehtiartikkeli nuorten ja lasten teksteistä ja piirustuksista.
Liite 2. Palautelomakkeen koonti vanhemmuudenviikosta 2015.

KUVAT

Kuva 1. Vanhemmuuden viikon logo	24
Kuva 2. Mainos kunnallislehdessä 17.4.2015	38
Kuva 3. Kunnallislehden oma mainos tapahtumasta	38
Kuva 4. Sauvon koulukeskuksen käytössä oleva Wilma mainos	39
Kuva 5. Sauvon koulukeskuksen alueelle sijoitetut toimijat	40
Kuva 6. Florence Schmitt luennoi. Kuva: Heidi Mäki-Teeri	43
Kuva 7. Lehtikuva 30.4.2015 kunnallislehdestä vanhemmuuden viikon luennosta	44
Kuva 8. Kommentti 30.4.2015 kunnallislehdestä vanhemmuuden viikon luennosta	44
Kuva 9. Autoja tapahtumapäivästä. Kuva: Heidi Mäki-Teeri	45
Kuva 10. Moottoripyöriä ja SPR:n teltta ulkona. Kuva: Heidi Mäki-Teeri	45
Kuva 11. Karunan urheilijoiden sisäpeuhula. Kuva: Heidi Mäki-Teeri	45
Kuva 12. Kirpputorimyyntiä tapahtumapäivänä. Kuva: Heidi Mäki-Teeri	46
Kuva 13. Poniratsastus tapahtumapäivänä. Kuva: Heidi Mäki-Teeri	47

KUVIOT

Kuvio 1. Vanhemmuuden puitteet ja rakenteet (Schmitt 2003,300).	16
Kuvio 2. Toimenpideohjelma vuosille 2014-2017(Lasten ja nuorten hyvinvointi suunnitelma Paimiossa ja Sauvossa, 2014.)	22
Kuvio 3. Kehittämishankkeen suunnittelu	25
Kuvio 4. kehittämishankkeen lähtökohdat	27
Kuvio 5. Aikataulu	28
Kuvio 6. Kehittämishankkeen eteneminen kuvion avulla	36-37

TAULUKKO

Taulukko1. Ikärakenne ennuste	13
-------------------------------	----

1 JOHDANTO

Vanhemmuuden viikko on toiminut Varsinais-Suomessa yli kunnallisena toimintana jo vuodesta 2012 alkaen. Aikaisemmin Sauvon kunnassa ei ole ollut omaa ohjelmaa tarjolla Vanhemmuuden viikolla. Tämän opinnäytetyön tarkoituksena oli kehittää vanhemmuuden viikko Sauvoon pysyväksi toiminnaksi. Kehittämishankkeen päämääränä oli luoda perheiden hyvinvointia synnyttävä ja osallistava hanke. Kehittämishankkeen sisältö suunniteltiin yhdessä kehittäjätyöryhmän kanssa. Kehittämishanke toteutettiin vuosien 2014 – 2016 välisenä aikana. Kehittämishankkeen tuloksena syntyi kolme konkreettista tuotosta: lehtiartikkeli, luento ja koko perheelle tarkoitettu päivä. Tuotokset syntyivät huhtikuussa 2015, jolloin Vanhemmuuden viikko järjestettiin ensimmäistä kertaa Sauvossa.

Opinnäytetyön toisessa kappaleessa kuvataan kunnallista nuorisotyötä kehittämissankkeen pohjana. Kappale käsittelee nuorisotyön käsitettä ja sisältöä sekä tarkastelee nuorisotyötä lain näkökulmasta. Kun nuorisotyön toteuttamisen lähtökohdat Suomessa on käyty läpi, siirrytään kappaleessa käsittelemään nuorisotyötä Sauvossa. Tässä osiossa kerrotaan Sauvossa tehtävästä nuorisotyöstä ja kuvataan nuorten oloja noin 3000 asukkaan kokoisessa kunnassa. Nuorisotyön käsite on opinnäytetyön kannalta keskeinen, koska kehittämissanke on tehty nuorisotoimesta lähtöisin. Lisäksi Vanhemmuuden viikko Varsinais-Suomessa on syntynyt nuorisotoimien yhteistyön tuloksena.

Kappaleessa kolme perehdytään vanhemmuuteen sekä perheeseen, ja niiden monimuotoisuuteen ja haasteisiin. Tässä kappaleessa kuvataan vanhemmuuden eri muotoja ja elämää vanhempana. Yleisen kuvauksen jälkeen siirrytään vanhemmuuteen pienellä paikkakunnalla. Tällä yritetään hahmottaa kuvaa siitä, millaista perheen elämä voi olla pienessä (Sauvon kokoisessa) kunnassa. Lopuksi tässä osiossa käydään läpi sitä, mitä vanhemmuuteen Sauvossa liitetään. Vanhemmuuden käsitteen avulla luodaan kuvaa siitä, miksi on tärkeää kehittää tämän tyyppistä toimintaa perheille Sauvon kunnassa.

Kappaleessa neljä esitellään mistä lähtökohdista Vanhemmuuden viikkoa on aikanaan lähdetty suunnittelemaan Varsinais-Suomeen. Vanhemmuuden viikossa on kyse vanhemmuutta tukevassa viikossa. Viikkoon on tarkoitus haastaa mukaan nuorisotoimien kautta muita toimijoita. Tässä kappaleessa kehittämissanketta katsotaan siitä näkökulmasta, miten sitä on lähdetty vuonna 2015 Sauvon kunnassa toteuttamaan. Tässä

kappaleessa esitellään myös kehittämistavoitteet ja tarkastellaan kehittämishankkeen lähtökohtia ja pohditaan niitä syitä, miksi vanhemmuuden viikon toteuttaminen on tärkeää. Kappaleessa neljä kuvataan myös sitä, millaisen aikataulutuksen kehittämishanke on tarvinnut toteutuakseen.

Kappaleessa viisi kuvataan kehittämismenetelmiä, joita vanhemmuuden viikon jalkautamisessa Sauvoon on käytetty. Ensimmäisenä menetelmänä kuvaillaan kokeilevaa asiakaslähtöistä toimintaa. Toisena menetelmänä esitellään dialoginen kasvatuskumppanuus, jonka taustalla voidaan ajatella olevan yhteisöllisyyteen perustuvan kasvatuksen idea. Lisäksi yhtenä kehittämismenetelmänä on käytetty ennaltaehkäisevää otetta lapsiin ja nuoriin. Menetelmäkappaleessa esitellään myös työryhmätyöskentely, joka oli tärkeä voimavara kehittämishankkeen onnistumisen kannalta. Työryhmätyöskentelyn pohjalla toimi dialogisuus. Se on ollut väline, jolla tuotokset kehittämistoiminnassa ovat saatu aikaan. Viimeisinä menetelminä kuvataan osallisuutta ja voimaantumista. Nämä menetelmät tulevat esiin varsinkin lehtiartikkelissa.

Kappaleessa kuusi kuvataan vanhemmuuden viikon toteutumisesta käytännössä. Aluksi kappaleessa kerrotaan mitä toimintaa Varsinais- Suomen tasolla olevaan Vanhemmuuden viikkoon kuului. Seuraavaksi kuvataan taulukkomuodossa toiminnan syntymistä Sauvossa. Taulukosta pitäisi näkyä olennainen kehittämisen kannalta, muun muassa miten työryhmätyöskentely on toiminut läpi koko kehittämishankkeen. Tässä osiossa käydään läpi kehittämishankkeessa olleiden toimijoiden rooleja.

Seuraavaksi kappaleessa kuusi esitellään hankkeen mainostamisen kanavia eli miten luentoon ja koko perheen päivään saatiin tulijoita. Tässä kappaleessa käydään läpi myös pintapuoleisesti rahoitusta, pääpainona nuorisotoimen sijoittama raha. Lisäksi kappaleessa kuvataan sauvolaisten yhteistyökumppaneiden laajaa kirjoa, jotka varsinkin tapahtumapäivään saatiin mukaan. Kappaleessa kuusi käydään tarkemmin läpi myös kehittämishankkeen tuotokset, joita on kolme.. Lehtiartikkelissa lapset ja nuoret saivat kirjoittaa tai piirtää omille vanhemmilleen. Artikkelista on kopio raportin lopussa liitteenä. Schmittin luento oli tarkoitettu 6-9 – luokan oppilaille ja vanhemmille. Sauvon vanhempainyhdistys järjesti buffetin luennolle. Lopuksi kappaleessa käydään läpi lauantaista koko perheen tapahtumaa. Tapahtumasta on esillä muutamia kuvia, jotta tapahtuman idea aukeaisi paremmin.

Viimeisessä kappaleessa seitsemän pohditaan kehittämishankkeen palautetta, arviointia, omaa ammatillista kasvua ja kehittämishankkeesta syntyneitä johtopäätöksiä. Täs-

sä kappaleessa käydään läpi muun muassa omia kehittämishankkeesta syntyneitä onnistumisen kokemuksia ja tulevan toiminnan kannalta syntyneitä kehitysideoita. Lisäksi kappaleessa käydään läpi minun omaa ammatillista kasvuani kehittämishankkeen myötä. Kappale seitsemän päättyy kehittämishankkeesta syntyneihin johtopäätöksiin.

2 KUNNALLINEN NUORISOTYÖ KEHITTÄMISKENTÄN POHJANA

2.1 Nuorisotyön tehtävä ja tarkoitus

Nuorisotyön vahvuutena voidaan pitää vapaaehtoisuuteen perustavaa kasvatussuhdetta. Nuorisotyö mielletään niin sanotuksi matalankynnyksen tueksi, jonka perustana on vastavuoroisuus ja kunnioittaminen. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 49.) Nuorisotyö on monella tavalla kytköksissä nuorten harrastamiseen, osallistumiseen ja terveyteen (Kuntaliitto 2015).

Psykologisesti tarkasteltuna voidaan todeta, että nuorisotyö kytkeytyy sellaiseen nuoren kasvun paikkaan, jossa nuoret ovat aloittaneet kehityksellisesti irtioton lapsuudesta. Tämä tarkoittaa irrottautumista lapsuuden kodista, lapsuuden malleista ja vanhemmisista, jolloin yhteisöille tulee enemmän tilaa nuoren elämässä. (Hoikkala & Sell 2008, 11.) Nuorisotyön tarkoitus on edistää nuorten kasvua ja itsenäistymistä sekä edistää aktiivista kansalaisuutta (Rämö & Sjöholm 2015, 6).

Nuoriso-ohjaajien työvälineitä ovat aito läsnäolo ja keskustelukumppanuuden tarjoaminen. Luottamuksellisessa suhteessa ja rinnalla kulkijana nuoriso-ohjaaja keskustelee nuorelle tärkeistä asioista ja opettaa nuoria myös tunnistamaan omia tunteitaan. (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 53.) Tärkeimpiä yhteistyötahoja nuorisotyössä ovat koulut, kunnallisen palvelujen tuottajat, nuorten huoltajat, yhdistykset, alueen yritykset ja poliisi (Kiilakoski ym. 2015,93).

Asiakkaina nykypäivän nuoret eivät eroa suuresti perusolemukseltaan edellisestä sukupolvesta. Nuorille on edelleen tärkeää mahdollisuus olla onnellinen sekä taito tulla kavereiden kanssa toimeen. Aikaisemmasta sukupolvesta nykynuoret erottaa kuitenkin heidän tottuneisuus käyttää elektroniikkaa. Nuorten kulttuuri on menossa yhä enemmän virtuaalista maailmaa kohti. Älypuhelin on jo korvannut osittain fyysisen näkemisen. Nuoret ovat paljon kontaktissa toistensa kanssa, mutta se ei silti välttämättä näy nuorten sosiaalisten taitojen paranemisena. (Lynam & Bowers 2014, 21–22.)

Nuorisotyössä näkyy myös älypuhelin aikakausi. Lisäksi Internet, media ja yhä nopeammin uudistuva teknologia ovat saaneet nuoria vaatimaan vastauksia heti ja nopeasti. Nykypäivän nuoret pystyvät hakemaan helposti tietoa ja osin siitä syystä nuoret ky-

seenalaistavat aikuisten luomaa auktoriteettia. (Lynam & Bowers, 2014, 21–22.) Nettimaailman nopeaa kehittymistä kuvaa se, että vuonna 2012 58 prosentilla yli 12-vuotiaista oli oma Facebook-tili (Palmer 2014,172).

Nuorisotyö kuuluu osaksi kunnan laissa määriteltyjä tehtäviä. Käytännön nuorisotyöstä vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Vaihtoehtoisesti nuorisotyön palveluja voidaan tuottaa myös lähikuntien kanssa yhteistyössä. (Nuorisolaki 2011.) Laadukas kunnan nuorisotyö vastaa paikallisiin nuorten tarpeisiin ja heidän mielekkäisiin toiveisiin. Nuorisotyö tarjoaa tai mahdollistaa nuorten tarpeiden ja toiveiden mukaista palvelua ja toimintaa avoimesti kaikille nuorille. Kunnan nuorisotyö seuraa nuorten toimintaa ja tarjoaa yksittäisille nuorille luottamuksellista tukea ja ohjausta sekä tekee tarpeen vaatiessa puuttuvia interventioita nuorten elämään. Nuorisotyön tehtävä on myös edistää nuorten mahdollisuuksia ja vaikuttamista päätöksenteossa. (Cederlöf 2004, 53.)

Kunnallista nuorisotyötä voidaan pitää valtakunnallisesti suhteellisen pienenä, mikä aiheutuu nuorisotyölle sekä hyötyjä että haasteita. Käytännössä tämä tarkoittaa, että nuorisotyön sisältöjen kehittäminen jää helposti kuntien omaksi toiminnaksi. Nuorisotyöllä Suomessa ei ole valtakunnallisesti kattavaa järjestelmää ideoiden, käytäntöjen, menetelmien ja kehitystyön levittämiseksi. (Hovi ym. 2009, 5.) Nuorisotyön tulevaisuuden huolenaiheena on kuntien ja valtiontalouden tilanne ja siitä aiheutuvat leikkauspaineet nuorisotyön rahoitukseen (Rämö & Sjöholm 2015, 6).

2.2 Nuorisotyö Suomen lain näkökulmasta

Suomessa eduskunta on joutunut pohtimaan nuorisotyön merkitystä säätäessään toimialaa koskevaa lainsäädäntöä. Kunnallisen nuorisotyön pohjana on perustuslaki, jonka lisäksi nuorisotyön ohjenuorana toimivat kuntalaki ja nuorisolaki. Nuorisolaki antaa varsin hyvän pohjan toiminnalle ja kehittämiselle. Nuorisolain keskipisteenä ovat nuorten elinolojen parantaminen ja kunnallisen nuorisotyön peruspalvelut. (Kuntaliitto 2015.)

Lisäksi Suomen perustuslain 16 pykälässä säädetään sivistyksellisistä oikeuksista, johon nuorisotyönkin katsotaan kuuluvan. Pykälässä todetaan muun muassa: "Itsensä kehittämisen mahdollisuus", joka puolestaan viittaa opetuksen ohella myös riittäviin kulttuuripalveluihin, kuten kirjastolaitokseen. Nuorisotyötä ei ole pykälässä erikseen

mainittu, mutta on selvää, että nuorisotyö kuuluu osaksi Suomen perustuslaissa säädettyä sivistyksellistä perusoikeutta. (Kuntaliitto 2015.)

Suomen perustuslain perusoikeussäännökset uudistettiin vuonna 1995. Suomen perustuslaki uusitusmuodossa tuli kokonaisuudessaan voimaan 1.3.2000. Suomen perustuslain edellytyksenä on, että julkinen valta turvaa perusoikeudet. Lainsäätäjän työtehtävänä on täsmentää yleisellä tasolla ilmaistua perusoikeutta, mikä käytännössä tarkoittaa lain sisältöä. (Kuntaliitto 2015.)

Yleensä nuorisopalveluiden järjestämistapa ja hallinnon organisointi on kuitenkin jokaisen kunnan oma tehtävä. Kuntalaissa puolestaan määritellään muun muassa kunnan hallinnon ja toiminnan puitteet. Kuntalain mukaan kunnan tehtävä on edistää asukkaiden hyvinvointia ja kestävä kehitystä alueellaan. Hyvinvointi on käsitteenä monialainen ja jokainen nuori kokee sen yksilöllisesti. Nuorten elämänlaatuun liittyvät muun muassa koulutus, työ, turvallisuus, asuminen, osallisuus sekä terveys. Nuorisotyötä voidaan pitää hyvinvointipolitiikan välineenä, jolla on merkittävä rooli nuorten työ- ja toimintakyvyn sekä terveyden ylläpidossa. Näin ollen nuorisotyö on kiinteästi yhteydessä kunnan ja koko yhteiskunnan hyvinvointiin. (Kuntaliitto 2015.)

Kunnan rooli on nuorisotyön ja -politiikan osalta moninainen. Siihen kuuluvat nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut sekä nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki. Lisäksi nuorisotyön piiriin kuuluvat liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen toiminta sekä ympäristökasvatus, työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö. Paikallisesti voidaan kehittää myös kunnan olosuhteisiin ja tarpeisiin sopivia toimintamuotoja (Nuorisolaki 2011.)

Kunnan nuorisotyön ohjenuorana toimivat tehtäväalueiden tavoite- ja puitelait. Tällainen laki on muun muassa nuorisolaki, jossa määritellään kunnallisen nuorisotyön tavoitteet ja tehtävät. Nuorisolain piiriin katsotaan kuuluvan kaikki alle 29 -vuotiaat. Nuorisolain (2011) tarkoituksena on antaa raamit nuorisotyölle. Nuorisotyöllä tuetaan nuorten omaan ajankäyttöön kohdistuvaa aktiivisen kansalaisuuden edistämistä samoin kuin nuorten sosiaalista vahvistamista, nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta.

Jotta nuorisotyön tavoite toteutuisi, on huomioitava monta osa-aluetta. Näitä osa-alueita ovat yhteisöllisyys, yhteisvastuu, yhdenvertaisuus, tasa-arvo, monikulttuurisuus, kansainvälisyys, terveet elämäntavat sekä ympäristön ja elämän kunnioittaminen. Nuorisotyö

rille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa. (Nuorisolaki 2011.)

Uusi nuorisolaki eli laki nuorisolain muuttamisesta tuli voimaan 1.1.2011. Laissa tarkennetaan kuntia muun muassa kehittämään monialaista yhteistyötä paikallistasolla. Kunnissa tulee olla toimiva nuorten ohjaus- ja palveluverkosto. Uudistuksen yhtenäisänä tavoitteena on parantaa nuorten mahdollisuutta saada tarvitsemansa julkiset palvelut sekä samalla tehostaa nuorten sosiaalista vahvistamista ja kehittää nuorten varhaisen tuen saantia. (Kuntaliitto 2015.)

Kuntien lakisääteiselle nuorten ohjaus- ja palveluverkostolle on laissa asetettu laajoja tehtäviä, kuten tietojen kokoaminen nuorten kasvu- ja elinoloista sekä nuorille suunnattujen palvelujen yhteensovittamisen ja niiden vaikuttavuuden edistäminen. Verkoston tehtävänä on myös suunnitella ja tehostaa nuorten palveluja yhä yhtenäisemmäksi. Lisäksi lain tehtävä on edistää nuorten palveluiden järjestämiseen liittyvän tietojen vaihdon sujuvuutta käyttämällä yhteisiä menettelytapoja eri viranomaisten kesken. (Kuntaliitto 2015.)

Nuorisotyötä koskevien lakien valvonnasta vastaa aluehallintovirasto, joka toimii valtion aluehallintoviranomaisena. Lakivalvonnassa on myös mukana Opetus- ja kulttuuriministeriö, joka hyväksyy yhdessä aluehallinnon kanssa nuorisotoimen tulostavoitteet. (Nuorisolaki 2011.) Aluehallintoa koskeva lainsäädäntö on tullut voimaan 1.1.2010, jolloin lääninhallitukset lakkasivat toimivasta. Virastojen tehtävä on edistää alueellista yhdenvertaisuutta hoitamalla lainsäädännön toimeenpano-, ohjaus- ja valvontatehtäviä alueilla. Peruspalvelujen, kuten nuorisotyön, arvioinnin luonne ei tule muuttumaan jatkossakaan oleellisesti. (Kuntaliitto 2015.)

Lain toteutumisen valvonta arkipäivän nuorisotyössä tapahtuu ainakin osittain erilaisten kyselyiden avulla. Työntekijöille lähetetään säännöllisesti sähköpostiin kyselyjä, joissa kartoitetaan lain vaatimia toimia ja niiden toteutumista.

2.3 Nuorisotyö nuorten, perheiden ja lasten tukena Sauvossa

Sauvo on pieni noin 3 000 asukkaan kunta Varsinais-Suomessa. Sauvossa toimii yksi yhtenäiskoulu, jossa ovat peruskoulun luokat 1-9. Oppilaita koulussa on noin 300. Kunta järjestää lasten ja nuorten kasvua ja kehitystä tukevaa sekä edistävää toimintaa.

Osa toiminnasta toteutetaan yhteistyössä paikallisten yhdistysten ja naapurikuntien kanssa. Alapuolella on taulukko, joka esittää lasten ja nuorten lukumäärää ja lukumäärän ennustetta tulevaisuudessa. Ikärakenne-ennusteessa ei ole nähtävissä merkittäviä muutoksia lähivuosina.

Taulukko 1. Ikärakenne-ennuste (Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2014.)

Ikäluokka	Sauvo		
	2015	2017	2019
0 – 6 v.	227	223	219
7 – 12 v.	213	208	217
13 – 15 v.	106	113	104
16 – 18 v.	99	101	102
19 – 24 v.	139	129	125
Yhteensä	784	774	767

Sauvon nuorisotila eli "Nuokkari" sijaitsee kirjastotalossa. Nuokkari on avoinna tiistaisin klo 14.45–17.00, keskiviikkoisin klo 17.00–20.00 ja perjantaisin klo 18.00–22.00. Nuokkarissa nuorille tarjotaan valvottua avointa toimintaa ja toisinaan vaihtuvia teemailtoja. Välkkäcafe on koululla torstaisin klo 11.20–11.50 yläkouluikäisille järjestettyä toimintaa. Välkkäcafessa on nuorille tarjolla kaakaota, kahvia ja keksejä sekä aikuisen läsnäoloa. Viikoittaisen toiminnan lisäksi kunta järjestää aktiivisesti retki- ja leiritoimintaa varsinkin lomakausina.

Sauvossa toimii myös lain vaatima etsivä nuorisotyö, jonka kohderyhmänä ovat koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolelle jääneet paimiolaiset ja sauvolaiset nuoret. Etsivä nuorisotyö on ennen kaikkea yksilöohjausta, jossa työntekijä yhdessä nuoren kanssa etsii ratkaisuja ongelmiin. Tarkoitus on löytää nuorelle apua ja tukea. Käytännössä etsivän nuorisiohjaajan työ on yksilöohjausta, kenttätöitä, kotikäyntejä ja työskentelyä sosiaalisessa mediassa.

Sauvolaisilla nuorilla on myös mahdollisuus osallistua pajatoimintaan. Pajatoimintaan voivat osallistua koulutuksen ja työmarkkinoiden ulkopuolella olevat 16–29 –vuotiaat nuoret. Käytännössä pajatoiminta on pienryhmätoimintaa, jonka tarkoituksena on saada nuoret yhdessä tekemisen kautta oppimaan arkirutiineja ja elämönhallintaa. Lisäksi Sauvossa on toiminut vuodesta 2004 alkaen Valomerkki-toimintamalli. Kyse on ennaltaehkäisevästä toimintamallista, jonka tavoitteena on puuttua välittömästi lasten ja nuorten päihteiden käyttöön. Tieto päihteiden käytöstä toimitetaan sosiaalitoimistoon, jonne nuori kutsutaan yhdessä vanhempansa/vanhempiensa kanssa keskustelemaan päihteiden käytöstä heränneestä huolesta.

Nuorten elämää Sauvossa nuorisiohjaajan silmin voidaan tarkastella seuraavasti. Sauvossa nuoria ei ole paljoa, sillä yläasteella on aina kerrallaan noin 100 oppilasta. Kunnassa harrastustoiminta on kohtuullisen vähäistä ja välimatkat ovat pitkiä jo kunnan sisällä. Nuorisotyö on kunnassa aktiivista ja sille löytyy tällä hetkelle paljon käyttäjiä. Lisäksi esimerkiksi jalkapallotoimintaan Sauvossa on panostettu ja se on suosittu harrastus nuorten keskuudessa.

Nuorisotalolla käy paljon nuoria, kävijämäärät ovat varsinkin perjantai iltaisina noin 40 nuoren luokkaa. Nuoret viihtyvät oman kuntansa sisällä ja heistä harvempi lähtee viettämään perjantai-iltaansa esimerkiksi naapurikunnan nuorisotalolle. Lisäksi nuorisotoimen loma-aikoina järjestämät retket ovat suositettuja ja keräävät paljon osallistujia.

Pienen paikkakunnan yhteisöllisyyden huomaa varsinkin nuorisotalotyössä, sillä harvemmin ketään kiusataan ja erilaiset nuoret sopeutuvat hyvin joukkoon. Osalle nuorista pienet piirit luovat kuitenkin ahdistusta ja he haaveilevat Sauvosta pois muuttamisesta heti yhdeksännen luokan jälkeen. Toisille pienen paikkakunnan tutut kaverit ja turvallinen ympäristö saavat heidät viihtymään paikkakunnalla. Yläasteen jälkeen nuoret siirtyvät pääasiallisesti Paimion lukioon sekä Salossa ja Turussa oleviin lukioihin ja ammattioppilaitoksiin.

3 VANHEMMUUS NYKYPÄIVÄNÄ

3.1 Vanhemmuuden ja perheen monimuotoisuus

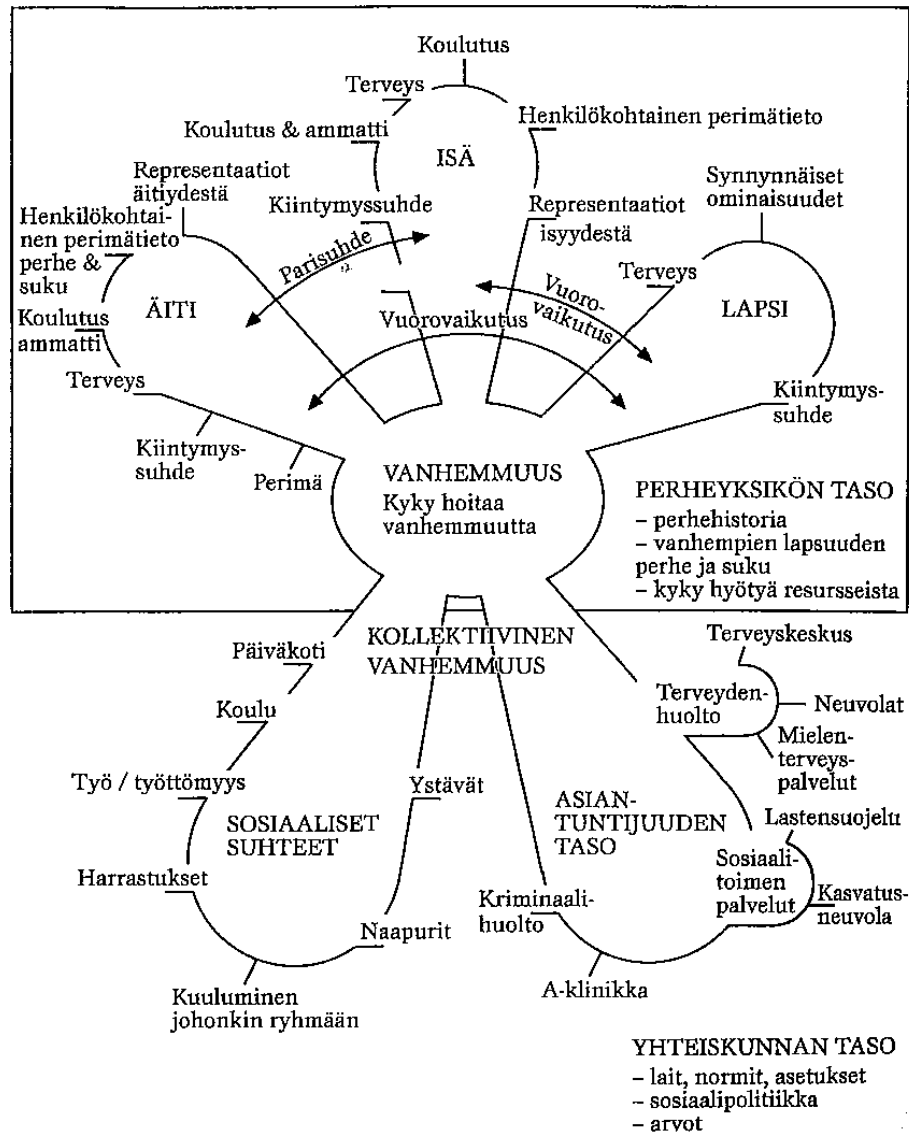
Perhemuotoja on nyky-yhteiskunnassa monia ja tavat tulla vanhemmaksi ovat erilaisia. Lisäksi perhesuhteet ja -muodot voivat muuttua ajan saatossa. Lapsen vanhemmat saattavat erota ja löytää uusia kumppaneita. Elämässä voi käydä niin, että puoliso kuolee tai oma lapsi muuttaa toisen vanhemman kanssa toiselle paikkakunnalle. Samassa perheessä saattaa olla yksi heterosuhteessa saatu lapsi ja yksi lapsi hedelmöityshoidolla. Lapsia on voitu hankkia yksin, kaksin tai useamman vanhemman kanssa. Vanhempina voi toimia nais- tai miespari. Yksinhuoltajavanhemman tai uusperheen lapsen elämään voi kuulua monia tärkeitä ihmisiä oman yhden vanhemman lisäksi. Lapsi voi olla myös syntynyt luovuttajan avulla tai lapsella voi olla etävanhempi. Nykypäivän perheitä on mahdoton lokeroida eikä vanhemmuutta voida pakottaa mihinkään tiettyyn muottiin. (Rintamäki ym. 2015, 8-12.)

Yhteiskunnassa on paljon myös niitä, jotka kärsivät lapsettomuudesta eivätkä pääse nauttimaan biologisesta vanhemmuudesta. Välillä tarvitaan perheen ulkopuolista apua, jotta unelma vanhemmuudesta voi toteutua. Adoptiot ovat myös yleinen tie vanhemmuuteen. Yksi vanhemmuuden muoto on myös tuki- ja sijaisperheenä toimiminen. Lisäksi lapsen synnyttäminen sijaissynnyttäjän avulla on lain mukaan nykyään mahdollista. (Rintamäki ym. 2015,8–12.)

Nykyajan vanhemmuus on monimuotoista, sillä enää ei ole yhtä hallitsevaan perhemuotoa. Perhettä on vaikea määritellä teoreettisesti, koska käsitys perheestä on muuttunut ajan saatossa. Perhe määriteltiin esimerkiksi 1800-luvulla ruokakuntana, kun taas teollistumisen aikana vallitsi idea ydinperheestä. (Hirsjärvi & Laurinen 2004, 58–59.) Suomalaiseen vanhemmuuteen vaikuttaa nykypäivänä myös se, että äidit ovat yhä enemmän mukana työelämässä, jota yhteiskunta tukee erilaisilla päivähoidojärjestelyillä (Luotonen 2013, 30). Perheen synnyttävät nykyään tärkeät ihmissuhteet ja rakkaus. Pelkkä geneettinen sukulaisuus ei tee kenestäkään perheenjäsentä eikä vanhemmuuteen tarvita verisidettä. (Rintamäki ym. 2015,8–12.)

Vanhemmuuden puitteet ja rakenteet voidaan nähdä monella tasolla. Tasot ovat muun muassa yhteiskunnan arvot ja normit, kulttuuri, historia ja lainsäädäntö. Seuraavalla sivulla olevan kuvan yläosassa tarkastellaan vanhemmuutta perheen ja suvun näkö-

kulmasta sekä vuorovaikutuksen lähtökohdasta. Kuvan alaosassa katsotaan vanhemmuutta asiantuntijajärjestelmän ja sosiaalisten suhteiden kautta. (Schmitt 2003, 300.) Kuvasta voi tehdä havaintoja miten monet tekijät vaikuttavat vanhemmuuteen.

Kuvio 1. Vanhemmuuden puitteet ja rakenteet (Schmitt 2003,300).

Vanhemmuus on yhteiskunta sidonnaista ja tapahtuu tietynä historian hetkenä. Vanhemmuutta voidaan pitää yleisenä ja universaalina, mutta sillä on myös erilaisia kulttuurisia ja yksilöllisiä merkityksiä. Tutkimuskirjallisuuden näkökulmasta vanhemmaksi tulemistä katsotaan yksilöllisenä kehitystehtävänä, joka kuuluu elämänkaaren muutosprosessiin. Hyvä vanhemmuus jää usein näkymättömäksi. Puutteen vanhemmuudessa saavat esiin esimerkiksi lasten ongelmat ja mielenterveyshäiriöt, kasvatukselliset

asiat koulussa ja muissa instituutioissa tai nuorten ja perheiden vakavat häiriöt. (Schmitt 2003, 298–324.)

Vanhemmuudella on elämässä tärkeä rooli, joka liittyy rakkauteen, yhdessäoloon ja eräänlaiseen seikkailuun. Vanhemmuus on omien arvojen toteuttamista ja siirtämistä seuraavalle sukupolvelle. Vanhemmuuteen saattaa kohdistua myös paljon ristiriitaisia odotuksia. Aina ei ole helppoa löytää sopivaa tasapainoa perheen, työn ja kaiken muun elämän sisällön välillä. (Joutsenniemi & Mustonen 2013,9.)

Vanhemmuuteen liittyy kiinteänä osana käsite perhe. Perheen peruselementtinä pidetään parisuhdetta, johon syntyvä lapsi synnyttää vanhemmuuden. Vanhemmuuden lisäksi syntyvä lapsi voi synnyttää sisaruuden tai isovanhemmuuden. Nykyyhteiskunnassa kaikki perheet ovat yksilöllisiä ja muodostavan omanlaisensa perhekulttuurin. Perheen syntymisen taustalla on side ja suhde, jotka muodostuvat sekä vallinnan ja vapaaehtoisuuden että yhteiskunnan lakien tai uskontojen normien mukaisesti. Kaikki ihmiset ovat aina jonkun perheen ja suvun jäseniä. (Rönkkö & Rytönen 2010, 9-10.)

Perheen merkitys on keskeinen ihmisen elämässä. Perheellä ja eritoten vanhemmilla on merkittävä rooli lapsen ja nuoren kehityksessä. Perhe ja hyvä vanhemmuus toimii hyvän elämän lähtökohtana. Perheen rooli on erilainen aina eri elämänvaiheissa yksilölle. Perhe voi myös luoda haasteita ja ristiriitaisia tunteita lapsille ja nuorille, sillä se toimii heidän itsetunnon ja -luottamuksen perustana. (Helminen 2006, 1.)

Vanhemmuus ei ole pysyvä tila vaan se on prosessi. Lapset tekevät vanhemmista vanhempia. Vanhemmaksi kasvaminen edellyttää työtä, luopumista ja ponnistelua. Vanhemmuudessa lasten tarpeet menevät aikuisten tarpeiden edelle. Tärkeää vanhemmuudessa on huomata, että kyse on aikuisen läsnäolosta ja ennen kaikkea vuorovaikutuksesta. Vanhemmuuteen kuuluu kyky ottaa vastaan ja rakastaa lasta sellaisena kuin hän on. (Schmitt 2003, 298–324.)

Perhe-elämän arvot määrittelevät lapsen kasvatusta ja käyttäytymistä sekä vanhemmillä on tärkeä rooli lapsen oppimisen tukena (Pohjola 2005, 45; Jensen & Nutt 2015,100). Vanhemmuuden rooliin kuuluva kasvattaminen on kuin matka jonnekin. Riittävän hyvä vuorovaikutus ei ole kasa taikatemppuja tai täydellisiä vuorosanoja. Paljon enemmän merkitystä on hyvällä tahdolla ja aidolla välittämisellä. Pysyvät ihmissuhteet, selkeät turvaa tuovat rajat sekä tavallisen perheen tavallinen arki rutiineineen luovat hyvät perusedellytykset hyvään elämään. Tämä on oikeus, jonka jokaisen lapsen

tulisi saada vanhemmiltaan. (Hakala 2011, 13.) Ei ole olemassa kahta samanlaista vanhempaa. Vanhemmuuteen vaikuttavat keskeisesti omien vanhempien elämänkaari, vanhempien ja lasten persoonalliset ominaisuudet sekä vallitsevat sosiaaliset, taloudelliset ja kulttuuriset olosuhteet. (Joutsenniemi & Mustonen 2013,74.)

Vanhemmuus on tilana peruuttamaton, koska kerran alettuaan se kestää läpi koko elämän. Vanhemmuuteen liittyy myös erilaisia riskitekijöitä, joista yleisempiä ovat psyykkiset sairaudet, päihderiippuvuus ja taidottomuus hoitaa omaa lastaan. (Järvinen ym. 2012,124–127.) Myös Syrjäytymistä voidaan pitää perheiden uhkakuvana, sillä se koskettaa sosiaalisesti monipuolisia ihmisryhmiä. Siitä on salakavalasti tullut osa suomalaista pahoinvointia, joka koskee myös perheitä. Suomalaisessa yhteiskunnassa muun muassa naisten päihteidenkäyttö on lisännyt perheiden suurempaa riskiä syrjäytyä. (Lund, 2006, 10.) Lasten ja vanhempien ongelmat kärjistyvät silloin, kun ollaan syrjäytymisuhan alla (Kekkonen 2004, 3). Lisäksi oman haasteensa vanhemmuuteen lisäävät myös se, että nykyajan lapset ovat muuttuneet. Sillä heillä on esimerkiksi taito käyttää digitaalista mediaa. (Robinson & Aronica 2015,207.)

Kun puhutaan suomalaisesta perhepolitiikasta, Suomi liitetään usein pohjoismaiseen malliin, johon sisältyy kaikille perheille kuuluvat yhtenäiset peruspalvelut. Näitä suomalaisessa yhteiskunnassa ovat lapsilisät, päivähoito, terveydenhuolto ja koulutusjärjestelmät. (Lainiala 2014, 27.) Lasten peruspalvelut sijoittuvat näköalapaikalle perheitä ajatellen. Vanhemmuus on sidottu suomalaiseen palvelujärjestelmään, esimerkiksi lähes jokainen lapsiperhe käyttää neuvolapalveluja ja valtaosa lapsista osallistuu varhaiskasvatukseen. (Kekkonen 2004, 3.)

3.2 Vanhemmuus Suomen yhteiskunnassa

Perinteisessä skandinaavisessa hyvinvointinäkemyksessä pääpaino on materiaalisilla seikoilla ihmisen hyvinvointia määriteltessä. Vasta viime vuosien aikana Suomessa on herätty pohtimaan sitä, että ihmisten omille kokemuksille täytyy antaa yhä enemmän painoarvoa yhteiskuntapolitiikassa. Kuitenkaan tällä hetkellä ei ole olemassa sellaista yhtä määrällistä mittaria, jolla pystyttäisiin mittaamaan kuntalaisten kokemuksellista hyvinvointitietoa. (Kainulainen 2014,74.)

Ihmisen hyvinvointia on katsottu useasta eri näkökulmasta sekä useiden eri teorioiden ja mallien kautta. Hyvinvoinnin osatekijöinä voidaan ajatella olevan ihmiselle ominaiset

kyvyt, elämän laadun kokeminen, tyytyväisyys omaan elämään, onnellisuus, henkisyys, positiiviset tunteet, sosiaaliset suhteet, kiinnostava tekeminen ja työ sekä kokonaisvaltainen terveys- ja perustarpeisiin liittyvä materiaallinen omaisuus. Lisäksi ihmisen hyvinvointia lisää hänen tekemänsä hyvä toisille ja yhteisölle. Hyvinvoivat ihmiset ovat tiiviisti tekemisissä työnsä, perheensä ja yhteisönsä kanssa ja he kokevat, että heidän elämällään on jokin tarkoitus. (Koivisto ym. 2014,50.)

Kuluttajakeskus tutki vuonna 2008 hyviä elinympäristöjä lapsiperheiden näkökulmasta Suomessa. Lapsiperheille tärkeää oli, että asunto on avara ja siellä on riittävästi erilaisista säilytys- ja varastotilaa niin vaatteille kuin muillekin tavaroille. Tämän lisäksi perheen asunnon toivottiin olevan hyväkuntoinen. Lapsiperheet toivovat elinympäristön olevan luonnonläheinen ja rauhallinen. Rauhallisuuden lisäksi kaivataan myös turvallisuutta. Turvallisessa ympäristössä ajatellaan, että lapsilla on mahdollisuus leikkiä keskenään pihalla ilman aikuisten jatkuvaa valvontaa. Perheen aikuisille rauhallinen alue merkitsee mahdollisuutta olla rauhassa sekä rentoutua työpäivän jälkeen omalla pihalla. Mahdollisuutta liikkua lähistön metsissä ja puistossa pidettiin myös tärkeänä. Lisäksi lapsiperheet pitivät hyvänä elinympäristönä muiden lapsiperheiden asuttamia alueita, jotta omille lapsille löytyisi seuraa naapurustosta. (Koistinen & Tuorila 2008, 25–35.)

Pääkaupunkiseudulta Tampereelle, Turkuun ja Lahteen ulottuvien hyvien liikenneyhteyksien varrella olevat pienemmät kunta- ja kaupunkikeskukset voivat kehittyä hyvinkin menestyviksi alueiksi. Näillä kunta- ja kaupunkikeskuksilla on mahdollisuus tarjota laadukasta luonnonläheistä asumista lähellä isomman kaupungin palveluja ja työpaikkoja. Osaltaan näiden isojen kaupunkien läheisyydessä olevien kuntien suosioon voi vaikuttaa ihmisten hakeutuminen turvallisina pidetyille, väestöltään sosioekonomisesti ja kulttuurisesti varsin homogeenisille alueille. (Von Bruun & Kirvelä 2009, 41–42.)

Elämäntapojen ja -arvojen moninaistuessa myös yhteisöt muuttuvat, ja suomalaiseen yhteiskuntaan syntyy kokonaan uudenlaisia yhteisöjä. Ihmisten elämä ja työ ovat muuttuneet vähemmän paikkaan sidotuksi ja vain osa ihmisistä kiintyy enää lähiyhteisöihin. Kasvavalle osalle väestöä erilaiset toiminnalliset yhteisöt ovat yhä tärkeämpiä, jonka vuoksi perinteisten piha- tai naapurustoyhteisöjen merkitys pienenee. (Von Bruun & Kirvelä 2009, 39.)

3.3 Vanhemmuus Sauvossa

Edellisessä kappaleessa esiteltyjä ajatuksia voidaan pitää perustana sille, miksi perheet ovat hakeutuneet asumaan Sauvoon. Sauvon visio asuinpaikkana on olla luonnonläheinen ja turvallinen (Sauvon kunnan kotisivut 2015). Kuntien menestystekijöitä ovat yleensä koulutus, turvallinen kasvuympäristö, virikkeelliset harrastamahdollisuudet sekä terveys ja viihtyminen kunnassa (Kuntaliitto 2015). Nämä menestystekijät ovat myös Sauvon kunnan vahvuuksia. Sauvon kuntaa on pyritty lisäksi markkinoimaan lapsiystävällisenä. Sauvossa on tavoitteena, että kaikki uudet tontit olisivat sopivia lapsiperheille ja esimerkiksi leikkikentät löytyisivät kaikkien asuinalueiden läheltä. Eritoten koulujen lähellä olevat tontit ovat vielä sopivampia lapsiperheille. Lapsiperheille suunnatut palvelut Sauvossa on pyritty pitämään mahdollisimman hyvänä sekä päivähoiton ja koulun positiiviseen maineeseen on panostettu. (Soini, 2015.)

Sauvossa oli noin 3200 asukasta vuoden 2015 lopussa. Sauvon kunnan väestömäärä on pysynyt lähes samana viimeisten vuosien aikana, mutta lievää nuorennusta on tapahtunut. Asuinkuntapolitiikan tavoitteet Sauvon kuntastrategiassa ovat kasvusuuntaiset ja kunta tavoittelee keskimäärin 25 asukkaan lisäystä vuosittain. (Sauvon kunnan kotisivut 2015; Soini, 2015.)

Sauvon kunnassa järjestetään asukkaille heidän hyvinvointiaan turvaavia, itsenäistä selviytymistä edistäviä ja syrjäytymistä ehkäiseviä palveluja. Perhe- ja sosiaalipalveluilla pyritään tukemaan myös sauvolaisten vanhempien elämää eri tilanteissa. Sauvossa sosiaalihuoltolakiin ja päivähoitolakiin perustuvat perhe- ja sosiaalipalvelut sisältävät varhaiskasvatuksen tarjoamat palvelut, lastensuojelun, aikuissosiaalityön sekä vammais- ja vanhuspalvelut. (Sauvon kunnan kotisivut 2015.)

Sauvossa varhaiskasvatusta tehdään perhepäivähoidossa, Miinantuvan ja Naakanpesän ryhmäperhepäiväkodeissa, päiväkotit Hakkiskodossa ja esiopetusryhmissä sekä yksityisessä päivähoitossa. Avointa varhaiskasvatustoimintaa Sauvon kunnan alueella järjestää Mannerheimin lastensuojeluliiton Sauvo-Karunan paikallisyhdistys viikoittaisen perhekahvilatoiminnan muodossa. Lisäksi Sauvo-Karunan seurakunta järjestää 4-5-vuotiaille päiväkerhotoimintaa sekä koko perheille suunnattuja aktiviteetteja. Sauvossa perhepäivähoito toteutuu perhepäivähoitajan omassa asunnossa. (Sauvon kunnan kotisivut 2016.)

Sauvolaiset perheet ovat huomioita Sauvon kunnan toiminnassa ja strategiassa siten, että lasten päivähoidon palveluiden kysyntä on kasvanut tavoiteaikana. Kunta on pysynyt tähän vastaamaan lisäämällä tarjontaa. Se on tapahtunut nopeimmin perhepäivähoitoa lisäämällä. Myös palvelujen ostaminen on ollut mahdollista Sauvon kunnassa. (Soini, 2015.)

Koulutoimen ja esiopetuksen palveluiden kysyntä on kasvanut tavoiteaikana. Uudet oppilaat on voitu vastaanottaa perusopetukseen nykyisiin koulutiloihin. Esiopetus Sauvossa järjestetään sosiaalitoimen tiloissa. Lisärakentamisen tarve on ilmeinen erityisesti esi- ja alkuopetuksen osalta lähitulevaisuudessa. Uudisrakennuksen toteuduttua toiminnot tullaan yhdistämään eli esiopetus tulee siirtymään perusopetuksen kanssa samoihin tiloihin. Sauvon kunnalle tärkeää on huolehtia peruspalvelutuotannostaan kysyntää vastaavasti erityisesti päivähoidon ja koulutoimen osalta. Markkinointia harjoitetaan muun muassa näihin valittuihin ryhmiin ja kunnan positiivinen imago on markkinoinnin perusta. (Soini, 2015.) Sauvossa esiopetusta toteutetaan valtakunnallisen esiopetussuunnitelman mukaisesti (Sauvon kunnan kotisivut 2016).

Sauvossa kunnan järjestämää iltapäivätoimintaa on ollut vuodesta 2000 asti. Iltapäiväkerhotoimintaa järjestetään maanantaista perjantaihin aina koulupäivän jälkeen Sauvon koulukeskuksen tiloissa. Iltapäiväkerhon toiminta on suuntautunut ja painottunut liikuntaan. (Sauvon kunnan kotisivut 2016.) Lisäksi Sauvossa lastensuojelun avulla pystytään tarjoamaan monelle perheelle sopivaa ja tuloksellista tukea avoimuuden palveluina. Joidenkin perheiden osalta palveluverkko on kuitenkin puutteellinen, sillä muun muassa jonot mielenterveyspalveluihin ovat pitkiä (Lasten ja nuorten hyvinvointi suunnitelma Paimiossa ja Sauvossa, 2014.)

Sauvon kuntaan on laadittu yhdessä Paimion kanssa lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelma. Nykyinen suunnitelma on voimassa vuoteen 2017 asti. Suunnitelma pitää sisällään Sauvon ja Paimion kuntien tavoitteet kohti parempaa lasten ja nuorten hyvinvointia. Nämä tavoitteet on esitelty seuraavan sivun kuviossa. Suunnitelma vastaa myös hyvin oman kehittämishankkeen tavoitteita, jotka esitellään tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

TOIMENPIDEOHJELMA VUOSILLE 2014 – 2017

Painopistealue	Tavoite
Syrjäytymisen ehkäisy, varhainen puuttuminen ja ennaltaehkäisy	<p>Tavoite 1: Päihde- ja mielenterveystyö perheissä</p> <p>Tavoite 2: Perheiden tukeminen ja</p> <p>Tavoite 3: Nuorten syrjäytymisen</p>
Lasten ja nuorten osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisääminen	<p>Tavoite 1: Lasten ja nuorten äänen kuuleminen</p> <p>Tavoite 2: Lapset ja nuoret mukaan elinympäristön kehittämistyöhön ja muuhun heitä koskevaan kunnalliseen päätöksentekoon sekä yhteisöllisen ajattelutavan lisääminen</p> <p>Tavoite 3: Lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteistyön kehittäminen sekä koulutuksen ja työnohjauksen päivittäminen</p> <p>Tavoite 4: Maahanmuuttajanuorten huomiointi.</p>
Vanhemmuuden tukeminen ja varhainen puuttuminen	<p>Tavoite 1: Moniammatillinen yhteistyö yli hallintokuntarajojen sekä kunnan ja muiden toimijoiden välillä</p> <p>Tavoite 2: Ennaltaehkäisevä työ varhaiskasvatuksessa</p> <p>Tavoite 3: Nuorille suunnattujen ennaltaehkäisevien palveluiden turvaaminen</p> <p>Tavoite 4: Yhteisöllisyyden ja toisesta huolehtimisen kulttuurin vahvistaminen</p>

Kuvio 2. Toimenpideohjelma vuosille 2014–2017 (Lasten ja nuorten hyvinvointi suunnitelma Paimiossa ja Sauvossa, 2014.)

4 VANHEMMUUDEN VIIKKO KEHITTÄMISHANKKEENA

4.1 Vanhemmuuden viikon ideologia ja synty Varsinais-Suomessa

Vuonna 2011 oli Sauvossa ja Paimiossa käynnissä tehostetun ja erityistuen hanke. Paimiossa hankkeessa toimi työryhmä, joka tarkasteli sosiaali- ja nuorisotyön roolia tehostetun ja erityistuen prosesseissa. Työryhmä ideoi syksyllä 2011 Vanhemmuuden viikon järjestämistä. Työryhmän tavoitteena oli saada tehostetun ja erityisen tuen piirissä olevien lasten perheet osallistumaan Vanhemmuuden viikkoon. Viikon avulla haluttiin myös lisätä eri sektoreiden yhteistyötä perheiden tukemiseksi. (Turbo ryhmän kokousmuistio 2012.)

Ensimmäinen Vanhemmuuden viikko järjestettiin 20.4.–29.4.2012 Paimiossa ja sen lähikunnassa. Sauvossa ei silloin järjestetty toimintaa liittyen Vanhemmuuden viikkoon. Turbo-kunnat, Turun seutukunnan nuorisotalonverkosto, innostuivat viikon ideasta ja viikko toteutettiin seutukunnallisesti. Turbo-ryhmästä koottiin ensimmäinen oma vanhemmuusviikko tiimi, joka alkoi suunnitella seutukunnallista toimintaa. Ensimmäinen vanhemmuuden viikko sisälsi yhteistä ohjelmaa, jonka lisäksi usea hankkeeseen osallistunut kunta järjesti omaa toimintaa. Seutukunnallisesti ensimmäisen viikon teemana oli yhdessä tekemisen tärkeys perheissä ja vanhempien vastuu lasten kasvattajina. (Turbo ryhmän kokousmuistio 2012.)

Vanhemmuuden viikon ajatuksena on saada aikaan lapsille, nuorille ja heidän vanhemmilleen tarkoitettujen tapahtumien ja tempausten haastevyöry Turun seudulla. Pääsääntöisesti kuntien nuorisotoimet ovat omissa kunnissaan laajalti haastaneet lasten ja nuorten parissa toimivia tahoja mukaan viikkoon. Tästä syystä vanhemmuuden viikko on ollut hyvin nuorisotoimilähtöinen. Viikon ohjelma koostuu yleensä kuntien järjestämistä tapahtumista sekä seutukunnassa toimivien seurojen ja järjestöjen tarjoamasta toiminnasta. Ohjelmaa yritetään tarjota kunnissa monipuolisesti. (Turun kaupungin kotisivut 2014.)

Vanhempien kasvatustyötä tuetaan Vanhemmuuden viikon avulla. Teemaviikko on tarkoitettu lapsille ja nuorille vanhempien sekä lasten ja nuorten parissa työskenteleville ammattilaisille. Vanhemmuuden viikolla on vuosittain vaihtuva teema, joka valitaan seutukunnallisessa kehittäjätiimissä. Vuosien aikana on ollut tarjolla perheille muun muassa flowparkkia, luentoja, teatteria ja geokätköilyä. Vanhemmuuden viikolla koros-

tetaan yhdessä tekemisen tärkeyttä ja vanhempien roolia kasvattajina. Tärkeintä kuitenkin on, että teemaviikolla koetaan perheiden iloista yhdessäoloa osallistumalla vanhempain viikon tapahtumiin. (Turun kaupungin kotisivut 2014.)

Kuva 1. Vanhemmuuden viikon logo.

Vanhemmuuden viikkoa vuonna 2015 järjestettiin jo neljättä kertaa. Vanhemmuuden viikko järjestettiin samoista lähtökohdista kuin toiminta oli vuonna 2012 lähtenyt käyntiin. Vanhemmuuden viikkoa vietettiin viikolla 17 ja se kesti maanantaista sunnuntaihin 20.4.-26.4.2015 Turun seudun kunnissa. Teemana oli vuonna 2015 Yhteinen aika – aikuisen kanssa. Vanhemmuuden viikossa olivat mukana kaikki Turun seutukunnan kunnat: Turku, Masku, Mynämäki, Naantali, Nousiainen, Raisio, Rusko, Kaarina, Lieto, Paimio ja Sauvo.

4.2 Kehittämishankkeen suunnittelu

Kehittämishankkeen toteuttamiseen tarvitaan työvälineitä, tekniikoita ja menetelmiä, joiden avulla kehittäminen tapahtuu (Seppänen–Järvelä & Vataja 2009,22). Kehittämisprosessin valmistelussa on tärkeää huomioida, että kehittämisprojektille on todellinen tarve ja sen seurauksen syntyvästä toiminnasta on konkreettista hyötyä. Muutoksen tuomat pelot ja uhat pitää hyväksyä luonnollisena osana prosessia. Sisäisen koordinaattorin tulee pitää langat käsissä sekä hänen on hyvä varautua yllätyksiin ja vastointkäymisiin. Kaikkien hankkeen osapuolet on sitoutettava aidosti kehitysprosessiin mukaan. (Leppilampi & Neuvonen-Rauhala 2007,337.)

Kehittämishankkeen aloittamisen lähtökohtana voidaan pitää yleisesti jonkin asian kehittämistä, uusien asioiden esille tuomista tai uusien toimintatapojen luomista esillä olevaan ongelmaan. Kehittämishankkeissa kehittämisen tarve voi nousta joko toiminnan sisällöstä tai rakenteellisesta kehittämisestä. Kehittämishankkeen lähtökohdasta

riippumatta kehittämisen mielekkyys perustuu ennen kaikkea sen tuloksiin. Vaikka kehittämishanke olisikin toteutettu teknisesti hyvin, saattaa hanke osoittautua merkityksettömäksi, mikäli se ei perustu todelliseen tarpeeseen tai ongelmanratkaisuun. (Heikkilä, Jokinen & Nurmela 2008, 60–61.)

Kehittämistä voidaan pitää usein konkreettisenä toimintana, jolla tähdätään konkreettisen tavoitteen saavuttamiseen ja muutokseen. Kehittämistoiminnan laajuus, kohde, organisointitapa, ja lähtökohdat vaihtelevat kehitettävästä kohteesta riippuen. (Toikko & Rantanen 2009, 15–16.) Kehittämishankkeen päämääränä on paremman tuotoksen tai uuden tiedon aikaan saaminen (Salonen 2013, 25).

Kuvio 3. Kehittämishankkeen suunnittelu.

Yläpuolella on kuvio, johon olen koonnut kehittämishankkeen suunnittelun kannalta tärkeimmät asiat. Minä päädyin koordinoimaan Vanhemmuuden viikkoa Sauvossa, koska sen toteuttaminen liittyi nuorisotyöhön. Vanhemmuuden viikko Sauvossa olisi toteutettu joka tapauksessa ja tästä syystä se tarjosi sopivan ja oikean työelämän lähtökohdista syntyneen kehittämisprosessin. Sauvossa Vanhemmuuden viikosta oli ollut puhetta jo useamman vuoden, mutta idean toteuttamista oli aina siirretty seuraavaan vuoteen. Syynä lähinnä oli se, että viikkoa ei oltu koskaan lähdetty suunnittelemaan tarpeeksi ajoissa. Vanhemmuuden viikkoa varten perustettiin kehittäjätyöryhmä, joka lähti toteuttamaan ideasta konkreettista toimintaa viikolle.

Nuorisolain kohta 7 a § velvoittaa paikallisten viranomaisten monialaisen yhteistyöhön. Tätä varten yleistä suunnittelua ja toimeenpanon kehittämistä varten kunnassa on oltava nuorten ohjaus- ja palveluverkosto, johon kuuluvat opetus-, sosiaali- ja terveys- ja

nuorisotoimen sekä työ- ja poliisihallinnon edustajat. Verkosto toimii dialogisuudessa nuorten palveluja tuottavien yhteisöjen kanssa. (Nuorisolaki 2011.) Tämä kohta on ollut se, josta koko kehittämishanke menetelmineen on lähtenyt liikkeelle lain näkökulmasta tarkasteltuna. Sauvossa toimii työntekijäverkosto, joka työskentelee nuorten parissa. Se on kuitenkin hieman vapaampi kuin lain vaatima verkosto eikä näin ollen täytä lain vaatimuksia yksinään.

Tätä verkostoa kutsutaan nuorisotyöryhmäksi ja tähän ryhmään kuuluvat muun muassa nuoriso-ohjaajat Sauvo -Karunan seurakunnasta ja Sauvon kunnasta, Sauvon yhteiskoulun henkilökuntaa (rehtori, erityisopettaja, koulupsykologi, koulukuraattori ja kouluterveydenhoitaja), Varsinais-Suomen poliisilaitoksen poliisi/poliiseja sekä Sauvon kunnan sosiaali- ja perhetyöntekijät. Ryhmässä saattaa vieraila välillä muitakin työntekijöitä. Verkostosta koottiin pienempi kehittäjätyöryhmä, joka alkoi kehittää vanhemmuuden viikkoa Sauvon kuntaan.

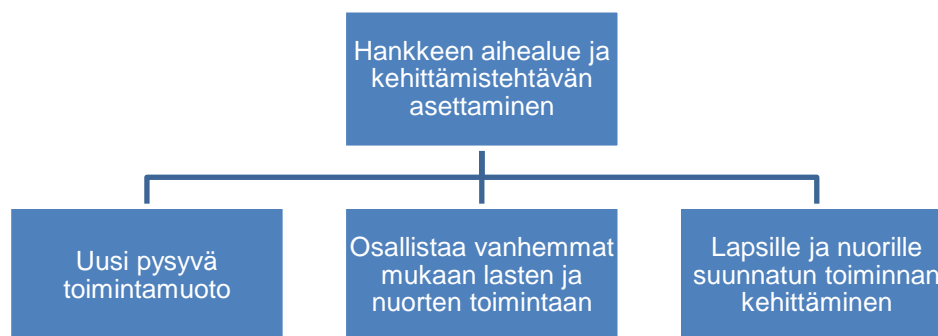
Kehittäjätyöryhmään mukaan tulivat aluksi Sauvon koulukeskuksen kouluterveydenhoitaja, Sauvo- Karunan seurakunnan nuorisotyöntekijä, edustaja Mannerheimin lastensuojeluliiton Sauvo- Karunan yhdistykseltä, Sauvon kunnan perhetyöntekijä ja Sauvon kunnan nuoriso-ohjaaja (eli minä itse). Kehittäjäryhmän kokoonpano muuttui ajansaatossa. Siinä vieraili myös välillä eri yhteistyötahojen edustajia.

Sauvossa on paljon lapsiperheitä. Sauvo on Turun lähialueelle sijoittuva kunta, joka halvoilla omakotitalotonteillaan on houkuttellut uusiksi asukkaiksi juuri lapsiperheitä. Sauvon väkiluku on ollut tästä syystä kasvusuuntainen. On tärkeää, että perheiden hyvinvointia tuetaan pienessäkin kunnassa. Erilaisilla koko perheen tapahtumilla pystytään lisäämään viihtyvyyttä asua Sauvossa. Puhuttaessa ihmisen hyvinvoinnista voidaan sen ajatella olevan eheyden tunnetta, elämänmyönteisyyttä sekä näkemys elämästä mielekkäänä ja hallittavissa olevana. Hyvinvointi näkyy muun muassa toiveikkoutena tulevaisuutta kohti. (Helminen 2006, 10.) Näistä perheiden hyvinvoinnin lähtökohdista Vanhemmuuden viikkoa lähdettiin toteuttamaan Sauvossa.

Juuri Vanhemmuuden viikon tyypiset kehittämishankkeet ovat hyviä sosiaalialalla. Vanhemmuuden viikon kehittämishankkeessa pääpainona oli kehittää lisää hyvinvointia ja sosiaalistapääomaa yhteisössä. Nämä ovat tärkeitä elementtejä sosiaalityönkentällä ja samoin sen piiriin kuuluvissa kehittämishankkeissa. Vanhemmuuden viikon toiminnan oli tarkoitus profiloitua hyvinvointia tuottavaksi toiminnaksi ja erottu

selkeästi jo Sauvossa olevista pitkälti kaupallisista lähtökohdista järjestetyistä tapahtumista.

4.3 Kehittämishankkeen lähtökohdat ja aikataulu

Kuvio 4. Kehittämishankkeen lähtökohdat.

Yläpuolella olevaan kuvioon olen koonnut keskeiset kehittämistehtävät. Kehittämishankkeen kehittämisideana oli luoda pysyvä toimintamuoto Sauvoon sekä lisätä perheiden hyvinvointia ja vanhempien vanhemmuutta Sauvon kunnassa. Hankkeella oli tarkoitus tarjota välineitä yhdessä toimimiselle. Tarkoituksena oli siis synnyttää uusi pysyvä toimintamuoto, joka toteutettaisiin joka kevät Sauvossa vuoden 2015 jälkeen. Kehittämishankkeen konkreettinen tavoite oli siis Vanhemmuuden viikon mallin luominen Sauvoon. Kehittämishankkeen tarkoitus oli myös osallistaa sauvolaisia vanhempia mukaan lasten ja nuorten toimintaan. Kehittämishankkeen avulla oli myös tarkoitus tuoda niitä palveluja esille, joita Sauvossa on jo tarjolla. Lisäksi ideana oli luoda uudenlaista toimintaa Sauvoon, johon lapset ja nuoret pystyivät osallistumaan.

Teoriaosuudessa puhutaan paljon monenlaisesta vanhemmuudesta nykypäivänä. Vanhemmuuden viikko vastaa kaikkien vanhempien vanhemmuuteen ja korostaa vanhemmuuden roolin tärkeyttä. Vanhemmuuden viikon tarkoitus oli tarjota mahdollisuutta aikuisen ja lapsen/lapsien yhteiselle tekemiselle. Lisäksi tavoiteltiin, että aikuiset saisivat nauttia vanhemmuudestaan yhdessä lapsen/lapsien kanssa.

Menetelmät eli metodit ymmärretään yleensä järjestelmälliseksi ja suunnitelmalliseksi tavaksi ratkaista ongelma, suorittaa tehtävä tai päästä tavoiteltuun päämäärään. Mene-

telmän tulisi olla kuvattu niin, että sitä voidaan opettaa tai sen käyttöä voidaan soveltaa samanlaisten ongelmien käytössä eri toimintaympäristöissä. (Kananoja ym. 2011,154.) Itse en käytä opinnäytetyössäni ainoastaan yhtä menetelmää vaan opinnäytetyöni koostuu monien menetelmien yhteistyönä syntyneistä tuotoksista. Seuraavassa kappa- leessa kuvaillaan tarkemmin käyttämiäni kehittämismenetelmiä.

Aloitus tapaaminen: 18.12.2014
2. tapaaminen 12.1.2015
3. tapaaminen 26.1.2015
4. tapaaminen 23.2.2015
5. tapaaminen 9.3.2015
6. tapaaminen 23.3.2015
7. tapaaminen 13.4.2015
Luento 22.4.2014
Koko perheen päivä 25.4
Palautepalaveri 18.5.2015

Kuvio 5. Aikataulu.

Yläpuolella olevaan kuvioon olen koonnut aikataulun. Tästä aikataulusta pitäisi tulla ilmi ne päivät, joihin itse olen konkreettisesti osallistunut. Tapaamisilla tai toiselta nimeltään palavereilla on ollut keskeinen rooli kehittämishankkeen synnyssä. Näissä tapaamisissa olemme ideoineet kehittäjätyöryhmän kanssa toimintaa. Tapaamisten tuloksina ovat syntyneet kehittämishankkeen tuotokset. Konkreettiset tuotokset toteutettiin keväällä 2015. Toteutukseen jälkeen olen pitänyt palautepalaverin kehittäjäryhmän jäsenille, jonka tarkoitus on ollut kehittämisprosessin ja tuotosten läpikäyminen.

Lisäksi haluan mainita muutamia asioita, mitä tästä aikataulusta ei tule ilmi. Lehtiartikkeli julkaistiin Kunnallislehdessä 17.4.2015. Sen konkreettiseen toteutukseen en osallistunut. Kuitenkin itse olin mukana suunnittelemassa tuotosta. Ensimmäinen tapaaminen Varsinais-Suomen työryhmän kanssa oli 7.1.2015 ja siinä olin mukana työryhmän jäsenenä. Tässä tapaamisessa valittiin viikon 2015 ylikunnallinen teema eli yhteinen aika – aikuisen kanssa. Kehittämishankkeen viimeiseksi osioksi on jäänyt raportin eli opinnäytetyön kirjoittaminen. Kirjoittamista ei aina voida pitää helppona, vaan se on monimutkaista luomista (Hirsjärvi ym. 2013,34). Niin kuin edellisessä lauseessa kuva-

taan, on raportin tekemiselle pitänyt jättää riittävästi aikaa. Raportin kirjoittaminen on myös ollut pitkä prosessi, joka on sijoittunut vuosille 2014–2016.

5 MENETELMÄT KEHITTÄMISHANKKEESSA

5.1 Kokeileva asiakaslähtöinen toiminta

Asiakaslähtöistä kokeilevaa toimintaa on hyödynnetty kehittämistyössäni menetelmänä. Kun Vanhemmuuden viikkoa alettiin suunnitella Sauvossa, valmista pohjaa toiminnalle ei ollut olemassa kunnassa. Tämän vuoksi kehittäjätyöryhmän kanssa lähdettiin rohkeasti yhdessä kehittämään toimintaan ilman varmuutta tuotosten toimivuudesta. Uuden toiminnan kehittämisessä hyödynnettiin monipuolisen kehittäjätiimin kokemusta. Lisäksi päätettiin kerätä palautetta Vanhempain viikon jatkokehittelyä varten.

Kehittämishankkeen kokeilun alle valittiin kolme eri tuotosta. Lasten ja nuorten materiaaleista koostettu lehtiartikkeli, ammattilaisen pitämä luento sekä koko perheen tapahtumapäivä. Kehittämishankkeen tuotosten valinnassa ja kokeiltavien tuotosten toteuttamisessa huomioitiin asiakaslähtöisyys koko prosessin ajan. Asiakaslähtöisyyttä lähestyttiin muun muassa sillä, että kehittämistyössä oli mukana mahdollisimman monipuolinen joukko ihmisiä. Mukana olleilla kunnan ja seurakunnan työntekijöillä sekä järjestötoimijoilla on päivittäistä kokemusta erilaisten ikäryhmien kanssa työskentelemisestä sekä vankka käsitys heidän tarpeistaan.

Asiakaslähtöisyydessä henkilö pitää toista ihmistä tasa-arvoisena. Asiakaslähtöisen työskentelyn kulmakivenä voidaan pitää luottamuksen syntyä. Jokainen asiakkaan kanssa vietettyä hetkeä voidaan pitää uutena mahdollisuutena. (Ihalainen & Kettunen 2006, 42–43.) Lapset ja lapsilähtöisyys ovat olleet viimeaikoina kiihkeintä kiinnostusta herättäneitä aiheita. Ilmassa on ollut keskustelua lasten pahoinvoinnista sekä kuulutettu aikuisten vastuuta ja tiukempaa kontrollia sekä lapsilähtöisyyttä. (Forsberg ym. 2006,5–10.) Tapahtumalla yritettiin parantaa hyvinvointia ja sen toteutus tehtiin mahdollisimman lapsilähtöisesti. Kehittämishankkeen osiot suunniteltiin työryhmän kanssa asiakkaiden tarpeita tukeviksi ja palveleviksi huomioiden erilaisten yksilöiden tarpeet.

5.2 Dialoginen kasvatuskumppanuus

Ihmisten välisessä työskentelyssä on kyse siitä, millä tavoin erilaiset toimijat toimivat suhteessa toisiinsa ja miten he muodostavat vuorovaikutussuhteensa keskenään (Virtanen & Stenvall 2014, 126). Tapahtuman yksi idea oli yhdistää ammattilaiset, perheet

ja perheille toimintaa tarjoavat yhdistykset. Kunnassa toimivat työntekijät saattavat olla kasvottomia kuntalaisille. Esimerkiksi, kun perhe saa kutsun lastensuojeluun, voi pelkoa ja jännitystä lisätä tuntemattoman sosiaalityöntekijän kohtaaminen. Tapahtumapäivän tarkoitus oli tuoda sosiaali-, perhe- ja nuorisotyön parissa työskentelevien henkilöiden kasvoja tutuksi saavolaisille sekä näin madaltaa kynnystä käyttää kunnan perheille suunnattuja palveluita. Työntekijöillä oli tapahtumapaikalla esittelypiste, jossa he jakoivat esitteitä ja kohtasivat mahdollisia asiakkaitaan. Etsivänuorisotyö ja pajatoiminta ovat varsin uutta toimintaa Sauvon kunnassa, joten siitä syystä myös he kutsuttiin mukaan esittelemään toimintaansa. Kun työntekijät tulevat tutuksi joltain kautta, kynnys ottaa heihin yhteyttä todennäköisesti jatkossa madaltuu.

Tapahtumaan etsittiin ja kutsuttiin muita toimijoita sille ajatuksella, että toimijat voisivat saada lisää osallistujia yhdistyksiinsä tai edustumaansa tahoonsa. Näin tapahtuma toimi samalla markkinointina alueen toimijoille ja yhdistyksille, joille annettiin mahdollisuus tiedottaa omasta harrastus- ja palvelumahdollisuuksista perheille.

Käytän tällaisesta työskentelymenetelmästä nimitystä dialoginen kasvatuskumppanuus, koska mielestäni se kuvailee käsitteenä tämän tyyppisestä toiminnasta, jossa tilaa on annettu vuoropuhelulle ja yhdessä tekemiselle. Dialogilla suomen kielessä tarkoitetaan kuuntelevaa keskustelua (Terveiden ja hyvinvoinninlaitos 2015). Dialogisen kasvatuskumppanuuden käsitteen lähtökohtia voisi kuvailla koko kylä kasvattaa - sanonnan kautta. Tällä lähinnä tarkoitetaan sitä, että kaikilla yhteisössä olevilla on jonkinlainen kasvatusvastuu. Vanhemmuuden viikon tarkoitus oli tarjota välineitä kasvatuksen ja vanhemmuuden tueksi. Tällaisessa hankkeessa yhteistyökumppanien voimalla voidaan todeta dialogisuuden toimineen.

5.3 Ennaltaehkäisy lasten ja nuorten toiminnan tukena

Ennaltaehkäisevän työn päämääränä on tukea ihmisten hyvinvointia ja vaikuttaa suotuisasti hyvinvointia edistäviin tekijöihin. Käytännössä tarkoitus on siis lieventää tai poistaa riskitekijät ennen kuin pahoinvointia syntyy. Keskeisessä osassa on ajatus yhteisvastuusta. Tärkeää on, että arkinen toimintaympäristö on ihmisen hyvinvointia tukeva eikä sisällä elementtejä, jotka ovat pahimmillaan syrjäyttäviä. Hyvinvointityössä voidaan edistää yhteisöjen toimivuutta ja sosiaalista eheyttä vaikuttamalla elinolosuhteisiin, asuinympäristön laatuun sekä turvallisuuteen ja palveluihin. Hyvinvointiin ja

elinympäristöön liittyvän paikallisen tietämyksen avulla pystytään vaikuttamaan erilaisiin käytännön suunnitelmiin. (Kananoja ym. 2001, 152–153.)

Kehittämishanke koostui kolmesta eri tuotoksesta, joiden taustalla voidaan ajatella olevana ennaltaehkäisevää toimintaa. Tuotosten kautta toivottavasti edistettiin Sauvon kunnan asukkaiden hyvinvoinnin kasvua ja ennaltaehkäistiin pahoinvoinnin syntyä. Nuorille ja vanhemmille tarkoitettu luento tarjosi tietoa hyvään kasvuun liittyen ja toi sitä kautta ennaltaehkäisevän ja kasvatuksellisen otteensa. Perhetapahtumalla tuettiin perheiden hyvinvointia osallistamalla perheet yhteiseen tekemiseen. Toiminnan lähtökohdina oli, että perheen taloudellisista lähtökohdista huolimatta, kaikilla oli mahdollisuus osallistua tapahtumapäivään. Lehtiartikkelituotoksen osassa lapsia ja nuoria osallistettiin kirjoittamalla / piirättämällä. Tätä kokemusta voidaan pitää voimaannuttavana tekijälleen ja keinona ehkäistä syrjäytymistä.

Ennaltaehkäisevyyteen pyrittiin tiedon lisäämisellä. Tietoa oli tarkoitus lisätä muun muassa luennon tuoman kasvatukseen liittyvän uuden informaation avulla. Toinen ennaltaehkäisevä tiedon tarjoamistapa oli hyvinvointia liittyvien palveluiden markkinointi saavolaisille. Heille esiteltiin muun muassa kunnassa toimivia työntekijöitä ja harrastemahdollisuuksia.

5.4 Työryhmätyöskentely

Kehittämistyössä verkostot ovat onnistuneet saamaan aikaan parempia tuloksia kuin projektimaailma. Verkostot tarjoavat tasaisen pohjan jatkuvalle työkäytäntöjen kehittämiselle. (Kananoja ym. 2011,210.) Kehittäminen työryhmässä koetaan eritoten keskusteluna, mikä vahvistaa kehittämisen näkemisen yhteisenä toimintana ja tekemisenä (Paasivirta 2012, 42). Kehittäjätyöryhmän voisi ajatella olevan myös eräänlainen verkosto, jonka kehittämisen työkaluna on toiminut keskustelu.

Ryhmällä on hyvä olla koordinoija, jonka tukena toimii kehittäjäryhmä. Kehittäjäryhmään voi kuulua esimerkiksi ihmisiä omasta organisaatiosta, yhteistyökumppaneista, tapahtumatoimistoista tai alihankkijaorganisaatioista. Tärkeää on luoda yhteinen tahtotila tapahtumalle tai tuotokselle, jotta päästään suunnittelu- ja toteutusvaiheeseen. Suurissa projekteissa vastuuta kannattaa jakaa työryhmän jäsenten kesken. (Vallo & Häyriinen 2008, 212.) Vanhemmuuden viikon kehittämishankkeen kantavana voimavarana toimi innovatiivinen ja innostunut työryhmä, joka mahdollisti kehittämistuotosten synty-

misen. Työryhmä koottiin Sauvon kunnan, Sauvo-Karunan seurakunnan ja paikallisten yhdistysten toimijoista. Työryhmässä olevat ihmiset osallistuivat kehittämishankkeen suunnitteluun ja toteutukseen omien resurssien ja motivaation mukaan.

Työryhmä työskentelyn pohjana hyödynnettiin dialogisuutta. Dialogisia menetelmiä kehittäneiden asiantuntijoiden mielestä dialogi on avointa ja suoraa keskustelua, jolla tavoitellaan yhteistä ymmärrystä asioista. Dialogissa synnytetään tila, jossa tilannetta tutkitaan yhdessä. Kummankin dialogiin osallistuvan todellisuus saa olla olemassa ja molempien kiinnostuksen kohteena. Keskustelu ei välttämättä ole kuuntelevaa, jos molemmat osapuolet käyvät vain kahdenvälistä yksinpuhelua tai ammattilainen käyttää asiakkaan kanssa asiantuntijakieltä. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2015.)

Dialogisuudessa parhaat ratkaisut syntyvät asiakasta kuuntelemalla. Dialogissa on hyväksyttävä, että yksilöillä on erilaisia näkemyksiä eikä kenenkään ihmisen näkemys voi olla kokonainen totuus. Erilaisille näkemyksille pitää antaa tilaa, sillä silloin syntyvät parhaat ja luovimmat ratkaisut eri tilanteisiin. Osapuolille pitää tulla myös tunne kuulaksi tulemisesta. Kuulluksi tuleminen välittyy kuuntelijan lähettämistä aivan pienistä ja vähäeleisistä viesteistä, mutta näiden viestien tulee olla selkeitä esimerkiksi eleitä tai äännähdyksistä. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2015.)

On tärkeää, että lasten, nuorten ja perheiden parissa työskentelevällä ammattilaisella on asenne kohdallaan. Hänen tulee olla asiakasta kohtaan kunnioittava, kiinnostunut ja myötätuntoinen (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2015). Dialogisuus näkyi vahvasti työryhmätyöskentelyssä ja oli koko kehittämishankkeen kantavin voima, jonka kautta kehittämishankkeen uudet tuotokset syntyivät.

5.5 Osallisuus ja voimaantuminen

Nuorisolaki velvoittaa järjestämään nuorille mahdollisuuden tulla kuulluksi nuoria koskevissa asioissa (Nuorisolaki 2011). Osallisuuden kokemuksessa on tärkeää lapsen tai nuoren oma kokemuksen tunne siitä, että hän on voinut olla vaikuttamassa häntä koskevissa asioissa. Silloin ei voida puhua osallisuuden toteutumisesta, mikäli lapselle tai nuorelle ei synny kokemusta siitä, että hänellä tärkeät asiat kuullaan ja niillä on ollut merkitystä. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2015.)

Osallisuus vahvistaa lasten ja nuorten omaa käsitystä itsensä ja omien mielipiteiden arvosta ja lisäksi antaa lapsille ja nuorille mahdollisuuden harjoitella yhteiskunnassa

vaikuttamista. Osallisuus tekee lapset ja nuoret sekä heidän tilanteensa näkyväksi ja saattaa aikuiset vastuuseen heidän omasta toiminnastaan. Yhtenä näkökulmana on myös, että osallisuus antaa aikuisille mahdollisuuden osoittaa kunnioitusta lastensa ajatuksille. Osallisuudella voi olla myös voimaannuttava vaikutus. (Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2015.)

Tärkeää voimaannuttamisessa on, että yksilö saa myönteistä palautetta ja voimaa tuovia kokemuksia. Voimavaroina voidaan pitää kaikkia niitä asioita, joista yksilö saa onnistumisen tunteen. Voimavarat voivat löytyä yksilöstä itsestään tai tämän ympäristöstä. (Ihalainen & Kettunen 2006, 49–50.)

Kehittämishankkeessa lapsia sekä nuoria osallistettiin ja voimaannutettiin muun muassa vanhemmille tarkoitetun kirjeen muodossa, johon lapset tai nuoret kirjoitti ja piirsi. Heitä osallistettiin kirjoittamaan kirje tai piirtämään kuva, joka julkaistiin paikallisessa sanomalehdessä. Kehittämishankkeessa annettiin lapsille ja nuorille mahdollisuus tulla kuulluksi heidän omien vanhempien silmin. He saivat kertoa vanhemmilleen mitä heiltä tahtoisivat ja mistä olivat onnellisia. Voisi uskoa, että monelle lapselle ja nuorelle oli voimaannuttava kokemus nähdä oma piirustus tai tekstinsä lehdessä painettuna.

6 VANHEMMUUDEN VIIKON TOTEUTUS

6.1 Toiminta Varsinais-Suomessa ja Sauvossa

Varsinais-Suomen tasolla on ollut yli kuntarajojen tarjottavaa Vanhemmuuden viikon ohjelmaa joka vuosi. Toiminnasta vastaa oma Vanhemmuuden viikkoa varten muodostettava kehittäjäryhmä, johon kutsutaan vuosittain jäseniä Varsinais-Suomen nuorisotyöstä. Kehittämistiimin tehtävänä on koota yli kuntarajojen tarjottavaa Vanhemmuuden viikon ohjelmaa sekä markkinoida viikon toimintaa ja tapahtumia Turun seudulla.

Työryhmä koostui pääasiallisesti Turun seudun nuorisotyöntekijöistä vuonna 2015. Olin itse myös mukana kyseisessä työryhmässä Sauvon edustajana. Vanhemmuuden viikon 2015 ylikunnallisen toiminnan ohjelma on esitelty alapuolella. Nämä alla olevat tapahtumat suunniteltiin Varsinais-Suomen työryhmässä ja olivat kunnasta riippuen tarkoitettu kaikille.

Vanhemmuuden Viikko, 20.4. – 26.4.2015

- 20.4.– 26.4.2015 Geokätköily
- 20.4. maanantaina Anneli Miettisen luento Ruskolla
- 26.4. sunnuntaina klo 11.00–17.00 Kupittaaan puiston tapahtuma
- 26.4. sunnuntaina klo 17.00 Kaarinan Teatteri: Antti Puuhaara ja kultainen lipas

Varsinainen Vanhemmuuden viikon kehittämistoiminta Sauvossa käynnistyi minun lähettämästä kutsusta seurakunnan ja kunnan työntekijöille osallistua mukaan suunnittelu-ryhmään. Lisäksi kävin henkilökohtaisesti keskustelemassa teemaviikosta eri järjestötoimijoiden kanssa. Seuraavalle sivulle olen koonnut taulukon, jossa käydään läpi kehittämisen mukana olleiden toimijoiden rooleja ja tehtäviä sekä toteutuksen aikataulua. Lisäksi taulukosta selviää konkreettisesti toiminnan syntymisten kehitysaskleet ja prosessin etenemisen edellytykset.

Milloin?	Mitä tehtiin?	Kuka teki?	Muuta?
24.11.2014	Kutsu suunnittelupalaveriin lähtee.	Minä nuoriso-ohjaajana.	
18.12.2014	Palaverissa vanhemmuuden viikko toimintamuotona esitellään.	Minä nuoriso-ohjaajana koordinoin palaveria ja esittelen vanhemmuuden viikon toimintamuotona.	Palaverista syntyy muistio.
12.1.2015	Palaverissa idea kahdesta tuotoksesta syntyy: luento ja tapahtuma. Tapahtumapäivää ideoidaan.	Perhetyöntekijä ottaa yhteyttä Schmittiin. Nuoriso-ohjaajana minä koordinoin ryhmää ja teen muistion.	Palaverista syntyy muistio.
26.1.2015	Palaverissa idea Kunnallislehden tehtävästä kirjeestä vanhemmille syntyy. Teemana tässä on lasten ja nuorten terveisiä vanhemmilleen.	Nuoriso-ohjaajana minä koordinoin ryhmää ja teen muistion. Kukin kehittäjäryhmään kuuluva on omalta osaltaan yhteydessä yhteistyökumppaneihin.	Palaverista syntyy muistio.
23.2.2015	Palaverissa tapahtumapäivää suunnitellaan. Kunnallislehden artikkeli varmistuu. Palaverissa hahmotellaan karttaa kaikille toimijoille tapahtumapäivään.	Nuoriso-ohjaajana minä koordinoin ryhmää ja teen muistion. Lisäksi laadin listan mukaan saaduista toimijoista. Kukin kehittäjäryhmään kuuluva on omalta osaltaan yhteydessä yhteistyökumppaneihin.	Palaverista syntyy muistio.
9.3.2015	Palaverissa selvitetään käytännön asioita tapahtumapäivän osalta.	Nuoriso-ohjaajana minä koordinoin ryhmää ja teen muistion. Kukin kehittäjäryhmään kuuluva on omalta osaltaan yhteydessä yhteistyökumppaneihin.	Palaverista syntyy muistio.
23.3.2015	Palaverissa syntyy ajatus keittolounaasta kiitoksena. Pohdintana on yrittäjien halukkuus tulla mukaan tapahtumaan ja käytännön järjestelyt luennon osalta. Mietitään myös konkreettisesti tapahtuman järjestämiseen liittyviä asioita. Puhutaan tapahtuman mainonnasta.	Nuoriso-ohjaajana minä koordinoin ryhmää, teen muistion ja laitan mainokset jakoon. Kukin kehittäjäryhmään kuuluva on omalta osaltaan yhteydessä yhteistyökumppaneihin. Kouluterveydenhoitaja selvittää koululta, miten oppilaat saataisiin sitoutettua luentoon.	Palaverista syntyy muistio.
13.4.2015	Palaverissa varmistuu Nuokkarilla tarjottavat kahvit, mehut, keitto ja sämpylät. Kirppispöytämaksu varmentuu 5 euroon ja siihen lisätään kuuluvaksi keittolounas. Poniratsas-	Nuoriso-ohjaajana minä koordinoin ryhmää, teen muistion ja otan yhteyden rehtoriin ja vanhempainyhdistykseen luennon tiimoilta. Kunnassa oleva harjoitte-	Palaverista syntyy muistio.

	tus saadaan toteutettua ilmaiseksi. Pohditaan grillin saamista tapahtumaan. Rehtorin kanssa neuvotellaan koululaisten mukaan tulosta luennolle. Vanhempainyhdistyksen kanssa neuvotellaan buffetin saamisesta luentoon.	lija lupautuu vastaamaan keittolounaan sujuvuudesta. Jokainen tarkastaa vielä tahoillaan yhteistyökumppanit.	
17.4.2015	Kunnallislehdessä ilmestyy "kirje vanhemmille".	Seurakunnan työntekijä on kerännyt materiaalit ja toimittanut ne lehteen.	Lehti julkaisee artikkelin ilmaiseksi.
22.4.2015	Florence Schmittin luento.	Perhetyöntekijä hakee luennoitsijan. Vanhempain yhdistys pitää buffetin. Rehtori on järjestänyt tilat ja informoinut asiasta oppilaita.	Paikalla on paljon kuulijoita. Luento on onnistunut. Koululaiset saadaan mukaan houkuttimella luennolle eli he saavat vastaavasti luennon verran vapaata aikaa koulusta.
25.4.2015	Koko perheen tapahtuma.	Paikalle tulee 80 vapaaehtoista toimijaa.	Ilma suosi ja tapahtumaa vahdittivat samaan aikaan olevat muut kunnan tapahtumat. Paljon perheitä on paikalla. 160 lahjoitettua makkaraa menevät. Martat myyvät 70 kpl eväitä ja peuhupaikassa käy 90 eri lasta päivän aikana.
18.5.2015	Palautepalaveri	Nuoriso-ohjaajana minä esittelen tapahtumasta saadun palautteen.	Tapahtumasta tulee paljon hyvää palautetta. Vanhemmuuden viikko päätetään toteuttaa myös vuonna 2016.

Kuvio 6. Kehittämishankkeen eteneminen Sauvossa.

6.2 Vanhemmuuden viikon mainostus, rahoitus ja yhteistyökumppanit Sauvossa

Vanhemmuuden viikkoa mainostus toteutettiin monella eri tavalla. Tarkoituksena oli houkutella viikon tapahtumiin mahdollisimman monta kävijää. Vanhemmuuden viikon tapahtumia mainostettiin muun muassa paikallislehdessä sekä mainoslehtisillä paikallisten yritysten ovissa ja ilmoitustauluilla. Koulun seiiniin ja sosiaalitoimen aulaan ripustettiin myös mainoksia Vanhemmuuden viikosta. Yhtenä mainoskanavana käytettiin

oppilaiden ja vanhempien käytössä olevaa virtuaalista oppimisalustaa, Wilmaa.

Kuva 2. Mainos kunnallislehdessä 17.4.2015.

Lisäksi kehittämishankkeessa käytettiin muutamaa muuta mainonnan keinoa. Hyvänä mainostuksen kanavana pienellä paikkakunnalla toimi myös suullisen tiedon levittäminen tapahtumasta. Florence Schmittin luennon mainostamisessa käytettiin myös houkutinta. Rehtori lupasi oppilaille luennolla käyttämänsä ajan vapaa-ajaksi. Ne oppilaat, jotka eivät luentoosallistuneet, joutuivat tekemään tunnit normaalina koulupäivänä. Tällä houkuttimella ajateltiin tulevan myös vanhempia, jotka kuljettivat lapsiaan luennolle. Heidän oletettiin myös jäämään kuuntelemaan luentoa.

Kuva 3. Kunnallislehden oma mainos tapahtumasta.

VANHEMMUUDEN VIIKKO SAUVOSSA 2015

KESKIVIikkONA 22.4.2015

Sauvon yläkoulussa klo 18.00.

Florence Schmittin luento: Riittävän hyvä vanhemmuus

klo 17.15 alk. Vanhempainyhdistyksen kahvit

LAUANTAINA 25.4.2015

koulukeskuksen alueella klo 10.00–14.00

Koko perheen tapahtuma!!

Ohjelmassa: mm. paloautoja, moottoripyöriä, ensiaputaitoja, kirpputoria, piknik-eväiden tekoa, ilmaista poniratsastusta ja liikunnallista puuhaa, musiikkiesityksiä ja ym. ohjelmaa koko perheelle ja yhdessä tekemistä!

Järj: Sauvon kunta, Sauvo-Karunan seurakunta, Sauvon martat, Lions Club Sauvo, SPR Sauvo, VPK Sauvo, Hännilän tila, Sauvon urheilijat, Karunan urheilijat, Sauvon partiolaiset, MC Hakkis, Autoliitto Sauvo, Elina ja Mika Kavanderin tila, MLL sauvo ja ym. toimijat.

Kuva 4. Sauvon koulukeskuksen käytössä oleva Wilman mainos.

Kehittämishanke toteutettiin pienellä rahoituksella ja suurimmaksi osaksi vapaaehtoisten toimijoiden avulla. Käytännössä kuluja nuorisotoimelle tuli muun muassa palaverien järjestämisestä, koska niissä yleensä oli pienimuotoinen kahvitarjoilu. Lisäksi kuluja tuli keittolounaasta, piknik-eväiden kustannuksista ja palautepalaverin aamupalasta. Lisäksi kunta maksoi 250 euroa vanhemmuuden viikon järjestämisestä Varsinais-Suomessa kaikille yhteisten tapahtumien osalta. Tämä on kohtuullisen iso kuluerä pienessä kunnassa. Myös kunnallislehden maksettu mainos tapahtumasta toi kustannuksia nuorisotoimelle. Mainos oli kuitenkin pieni. Maksettu mainos omalta osaltaan kuitenkin sai kunnallislehden huomioimaan tapahtumaan ja sitä kautta tapahtumaan saatiin ilmaista mainosta.

Kokonaiskustannuksia on vaikea arvioida. Kuitenkin selkeitä kustannuksia olivat 160,00 euroa maksava makkarakeitto talkoohenkilöille ja kirpputorimyyjille, sekä Marttojen piknik-eväät 65 euroa. Lisäksi Sauvo- Karunan seurakunta lahjoitti talkooväellä sämpylät. Kahvit tapahtumapäivän talkoolaisille tarjottiin nuorisotoimesta. Lisäksi pai-

kallinen S-Market Sauvo tarjosi 160 makkaraa. Ja muut toimijat saattoivat jakaa pisteellään jotain, kuten esimerkiksi SPR jakoi ilmapalloja.

Kehittämishankkeeseen saatiin yhteistyökumppaneita monelta eri taholta. Niiden hankkimista kuvataan osittain kuviossa 6. Kehittämishankkeen tuotoksiin ihmiset tulivat mukaan talkooajatuksella. Eniten ihmisiä toimi lauantaina koko perheen päivässä. Ihmiset, jotka olivat mukana tässä tapahtumapäivässä, saivat kiitokseksi keittolounaan. Tapahtumapäivässä olleille toimijoille annettiin mahdollisuus tulla esittelemään omaa toimintaansa sauvolaisille lapsille ja vanhemmille. Mukaan tapahtumapäivään pyydettiin toimijoita laidasta laitaan, jotta tapahtumapäivä palvelisi mahdollisimman monia. Mukaan saatiin muun muassa: Sauvon kunta, Sauvo-Karunan seurakunta, Sauvon Kirkonkylän Martat, Lions Club Sauvo, SPR Sauvo, VPK Sauvo, Hännilän tila, Sauvon urheilijat, Karunan urheilijat, Sauvon partiolaiset, MC Hakkis, Autoliitto Sauvo, Elina ja Mika Kävanderin tila, MLL sauvo ja ynnä muita toimijoita.

Tapahtumapäivänä toimijat yritettiin sijoittaa kartalla siten, että toimintaa saatiin sisälle ja ulos. Tämä tehtiin muun muassa sen takia, että säätä ei voitu ennustaa etukäteen. Tietyt toimijat vaativat tietyn tilan, esimerkiksi poniratsastuksessa ponilla piti olla tilaa kävellä ja paloautojen piti olla hälytysvalmiudessa. Toimijat yritettiin sijoittaa alueella siten, että ne olivat yleisölle loogisissa paikoissa. Alapuolella on kuva kartasta, joka suunniteltiin tapahtumaan osallistuville toimijoille ja kartta tehtiin kehittäjätyöryhmässä.

Kuva 5. Sauvon koulukeskuksen alueelle sijoitetut toimijat.

6.3 Lehtiartikkeli

Idea lehtiartikkelista syntyi kehittäjätyöryhmässä. Lehtiartikkelin tarkoitus oli osallistaa nuoria ja lapsia sekä herätellä vanhempia. Lehtiartikkeli ilmestyi Vanhemmuuden viikkoa edeltävänä perjantaina ja johdatteli tulevaan tapahtumaviikkoon. Kunnallislehti, joka on alueen paikallislehti, innostui artikkelin tekemisestä ilmaiseksi. Kunnallislehden levikkialuetta ovat pääasiassa Sauvo, Paimio ja vanha Piikkiön alue eli nykyinen Kaarina. Päävastuu artikkelin materiaalin keräämisestä jäi Sauvo-Karunan seurakunnan nuorisotyöntekijälle. Hän otti vastuulleen lehtiartikkelimateriaalin keräämisen lapsilta ja nuorilta sekä materiaalin toimittamisen lehteen.

Artikkelin idea oli, että lapset saisivat kertoa artikkelin kautta vanhemmilleen terveisiä. Vanhemmuuden viikolla haluttiin tuoda lasten ja nuorten ääni esille, ja lehtiartikkeli tuki tätä tavoitetta. Kehittäjäryhmän keskusteluissa koettiin, että vanhemmat eivät aina kuule kuinka tärkeitä he ovat lapsilleen. Tämän vuoksi lapsille annettiin mahdollisuus tuoda ajatuksiaan esiin lehtiartikkelissa, johon mukaan valittiin kolme täysin eri-ikäistä ryhmää: alle kouluikäiset, alakouluikäiset ja yläkouluikäiset yhdeksäsluokkalaisten.

Kaikille lapsille kielellinen ilmaiseminen ei ole luontaisin tapa ilmaista itseään, omia kokemuksiaan, näkemyksiään tai tunnetilojaan. Tästä syystä on tärkeää etsiä muita vaihtoehtoisia keinoja ilmaisun tueksi. Yksi toisenlaisista ilmaisukeinoista on piirtäminen tai muu kuvallinen ilmaisu. Näitä keinoja voidaan hyvin hyödyntää lasten kanssa työskenneltäessä ja kannustaa heitä kuvallisesti ilmaisemaan asioita. Piirtämisessä työmenetelmänä on olennaista, ettei kuvia arvioida kuvataiteellisesti hyvinä tai huonoina vaan tärkeinä kertomuksina lapsen maailmasta. (Terveysten ja hyvinvoinninlaitos 2015.)

Pienempien lasten kohdalla oli loogista, että piirtämistä käytettiin ilmaisukeinona, sillä monelta alle kouluikäiseltä lapselta kirjoittaminen ei vielä onnistu. Tämän vuoksi heille annettiin mahdollisuus toteuttaa kirje vanhemmilleen piirtämisen keinoin. Pienten lasten, alakouluikäisten ja yhdeksäsluokkalaisten materiaali syntyi monipuolisesti kuvien, kirjoitusten ja runojen muodossa. Lehtiartikkeli onnistui hyvin, sillä se oli koskettava, ajatuksia herättävä ja värikäs. Kunnallislehdessä ilmestyneet artikkelin sivut ovat esitelty liitteenä (Liite 1.).

6.4 Luento

Vanhemmuuden viikolla kehittäjätyöryhmässä pidetään tärkeänä, että toimintaviikko muodostuisi kahdesta pääideasta eli luennoista ja jostain tekemisestä. Luentoa pidettiin tärkeänä, sillä sen toivottiin tuovan uutta tietoa ja mahdollistavan uudenlaista ajattelua.

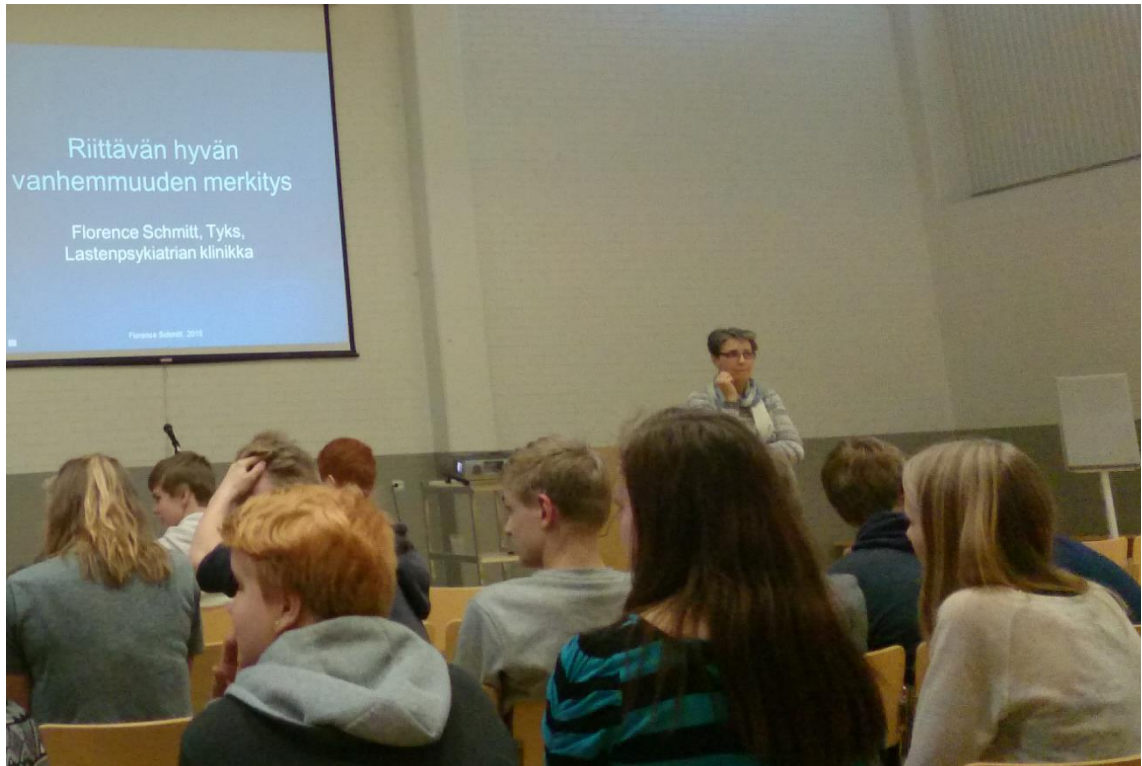
Kehittäjäryhmässä kävimme läpi eri vaihtoehtoja mahdollisesta luennoitsijasta. Koska Vanhemmuuden viikolle ei ollut varattu erillistä rahoitusta, budjetti rajoitti luennoitsijan valitsemista. Sauvon kunnan perhetyöntekijällä oli hyvät suhteet hyvänä luennoitsijana pidettyyn Florence Schmittiin. Kunnan perhetyöntekijä oli muun muassa tehnyt monesti hänen kanssaan työasioissa yhteistyötä. Hän lupasi kysyä Schmittin halukkuutta tulla luennoimaan Sauvon kuntaan. Kehittäjätyöryhmän iloksi Florence Schmitt oli valmis luennoitsemaan Sauvon koulukeskuksessa. Luennon aiheeksi tuli riittävän hyvä vanhemmuus. Luento oli rakennettu niin, että sen tieto oli tarkoitettu 6-9- luokan oppilaille ja vanhemmille. Aiheena riittävän hyvä vanhemmuus oli ajankohtainen ja kiinnostava.

Florence Schmitt on filosofian tohtori, jonka asiantuntijuuden erityisalueena ovat varhaislapsuuden vuorovaikutushäiriöt (Familia 2013). Florence Schmitt on syntyperältään ranskalainen. Alunperin hän on valmistunut sairaanhoitajaksi Ranskassa ja sen jälkeen jatkokouluttanut sekä Ranskassa että Suomessa. (Turun yliopisto 2008.) Lisäksi Florence Schmitt on kirjoittanut Jari Sinkkosen vuonna 2003 toimittamaan kirjaan Pesästä lentoon – Kirja lapsen kehityksestä kasvattajalle aiheesta riittävän hyvä vanhemmuus.

Sauvon koulun vanhempainyhdistys järjesti Florence Schmittin tilaisuuteen buffetin. Buffetin tarkoitus oli muutamalla (vapaaehtoisuuteen) perustuvalla kolikolla maksaa kahvista ja pullasta. Samalla luentoosallistuvilla vanhemmilla oli mahdollisuus tukea vanhempainyhdistyksen toimintaa. Vanhempainyhdistys päätti mukavana yllätyksenä lahjoittaa oppilaille sekä luennoitsijalle pullaviipaleen ja mehun/kahvin.

Kehittäjätyöryhmässä puhuttiin paljon siitä, että miten saataisiin vanhempia paikalle kuuntelemaan luennoitsijaa. Aikaisemmin järjestettyjen luentojen ongelmana oli ollut vanhempien heikko motivaatio osallistua tapahtumiin vapaa-aikanaan. Tapahtumaa kehittäessä suunniteltiin houkutin, joka oli oppilaille luennon verran vapaa-aikaa koulusta. Luento oli siis vapaaehtoinen yläkoulun ja kuudennen luokan oppilaille, mutta sinne kannustettiin tulemaan. Sauvossa monet oppilaat ovat niin sanottuja kuljetusoppilaita, joten tätä kautta sitoutettiin myös vanhemmat luennolle. Koska monen vanhemman

oli tuotava lapsensa kuuntelemaan luentoa, oli heidän myös itse helppo jäädä paikalle. Vanhempien lisäksi luennolla oli nuorten ja lasten parissa toimivia ammattilaisia ynnä muita asiasta kiinnostuneita.

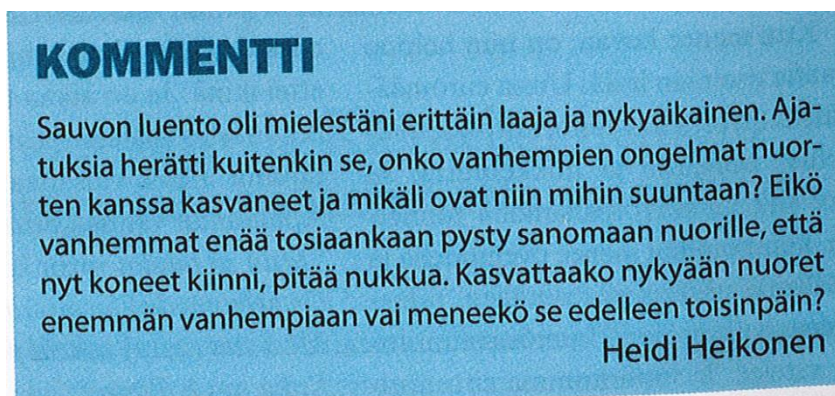

Kuva 6. Florence Schmitt luennoi. (Heidi Mäki-Teeri 2015).

Luento toteutui 22.4.2015 keskiviikkoiltana. Luentoa oli hyvä kokonaisuus vanhemmuuden teemasta, joka puhutteli sekä nuoria että vanhempia. Luentoa illan aikana oli kuuntelemassa arviolta useampi sata kuuntelijaa, realistista arviota kävijämäärästä on vaikea antaa. Korkeasta osallistujamäärästä voidaan kuitenkin todeta, että mainonnan ynnä muiden keinojen avulla tavoitettiin suuri määrä ihmisiä.

Kuva 7. Lehtikuva 30.4.3015 Kunnallislehdestä Vanhemmuuden viikon luennosta.

Kuva 8. Kommentti 30.4.3015 Kunnallislehdestä Vanhemmuuden viikon luennosta.

6.5 Koko perheen tapahtuma

Tapahtuman hyödyn voidaan ajatella olevan keino vaikuttaa suoraan ihmisen toimintaan ja tapahtumassa luodaan tunnelma ihmisten välille (Vallo & Häyrinen 2008,223). Lauantaina 25.4.2015 Sauvon koulukeskuksen alueella järjestettiin koko perheen tapahtuma. Pääpaino tapahtumassa oli ilmaisella tai lähes ilmaisella tekemisellä. Eri toimijat olivat mukana tekemässä talkoohengellä hyvinvointia perheille. Ilmaiseen tai lä-

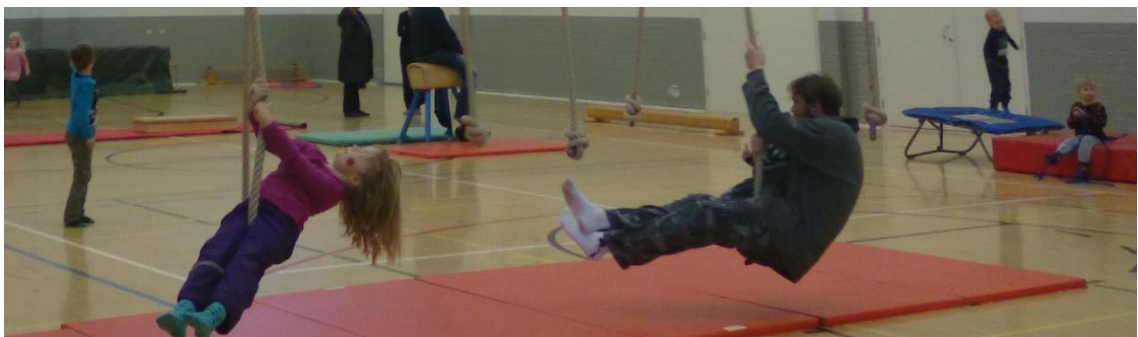
hes ilmaiseen tekemiseen päädyttiin, koska monet perheille tarjotut hovit ovat kalliita. Rahaa menee paljon varsinkin isoissa perheissä.

Kuva 9. Autoja tapahtumapäivästä. (Heidi Mäki-Teeri 2015)

Kuva 10. Moottoripyöriä ja SPR:n telttä ulkona. (Heidi Mäki-Teeri 2015)

Kuva 11. Karunan urheilijoiden sisäpeulula.(Heidi Mäki-Teeri 2015)

Kuva 12. Kirpputorimyyntiä tapahtumapäivänä. (Heidi Mäki-Teeri 2015)

Tapahtumapaikalle saatiin monenlaista tekemistä ja toimintaa koko perheelle. Ohjelmassa oli muun muassa moottoriajoneuvoja, ensiaputaitoja, kirpputoria, naposteltavaa, eläimiä, liikunnallista puuhaa ja musiikkiesityksiä. Päivän aikana MML Sauvon edustaja teki lapsille kasvomaalauksia ilmaiseksi. Kirkonkylän Martat auttoivat perheitä kokoamaan halpaan hintaan piknik-lautasia, joita nautittiin aurinkoisessa ilmassa ulkosalla. Eläimistä kiinnostuneille oli tarjolla ilmaista poniratsastusta, pupuja ja kanoja. Lisäksi erilaisista koneista kiinnostuneet saattoivat ihailla palo-autoja tai paikallisten moottoripyöräilijöiden moottoripyöriä. Lisäksi tarjolla oli mahdollisuus suoristaa nauvoja tai piirtää katuliidulla asfalttiin. Lisäksi SPR Sauvo jakoi ilmapalloja lapsille.

Tapahtuman yhtenä osana oli kirpputorimyynti. Viiden euron hinnalla oli mahdollisuus tulla myymään perheelle käyttämättömäksi jääneitä vaatteita ja leluja. Lisäksi tapahtumassa oli työntekijöiden piste, jossa paikalla oli tavattavissa vaihtelevasti sosiaalityöntekijä, nuoriso-ohjaaja, perhetyöntekijä tai etsivä nuoriso-ohjaaja. Tarkoitus oli tuoda kunnan palveluita tutuiksi sauvolaisille.

Tapahtumapäivä toteutui onnistuneesti ja sää suosi aurinkoisella ilmalla. Paikkakunnalla oli samana päivänä pari muutakin pientä tapahtumaa, jotka olivat saaneet ihmisiä liikkeellä. Koko päivän tapahtuman osallistui paljon väkeä, mutta kaiken kaikkiaan kävijämäärää on kokonaisuudessaan vaikea arvioida. Konkreettisia kävijämäärän mittareita olivat se, että S-Market Sauvon lahjottamat 160 makkaraa menivät. Martat myivät 70 kappaleita piknikeväitä. Lukuun ei ole laskettu alle 3-vuotiaita piknik eväiden syöjiä.

Vapaaehtoisille toimijoille ja kirpputorinmyyjille jaettiin yhteensä 80 ruokalippua. Karunan urheilijoiden järjestämässä sisäpeuhapaikassa kävi noin 90 eri lasta päivän aikana. Karkeasti voisi arvioida, että tapahtumassa kävi noin 200–300 ihmistä. Lauantaipäivän tapahtuma oli selkeästi näistä kolmesta tuotoksesta työläin. Se vaati eniten yhteistyökuvioita ja aikaa toteutuakseen.

Kuva 13. Poniratsastus tapahtumapäivänä. (Heidi Mäki-Teeri Sauvo 2015)

7 ARVIOINTI, POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

7.1 Palaute luennosta, tapahtumapäivästä ja työryhmätyöskentelystä

Arviointia voidaan pitää tapana, jolla saadaan esiin tietoa siitä, miten kehittämishankkeessa on toimittu, millaisia tavoitteita on saavutettua ja millaisiin vaikutuksia ja tuloksia on saatu aikaiseksi. Hankeissa yleisintä on tehdä kyselyjä ja haastatteluja hankkeessa mukana olleille tai sen keskeisille sidosryhmille. Kehittämishankkeen arviointia voidaan parhaimmillaan pitää oppimisen työvälineenä. (Heikkilä ym. 2008, 88.)

Kahden tuotoksen eli lehtiartikkelin ja tapahtumapäivän osalta kerättiin palautetta osallistujilta. Vastanneiden kesken arvottiin kahden paimiolaisen elokuvateatterin lippuja. Tapahtumapäivä keräsi paljon kävijöitä, mutta siitä huolimatta palautteenanto jäi vähäiseksi. Palautteen kerääminen oli mielestäni tärkeää toiminnan jatkuvuuden kannalta, jotta kehitysideat ja toiminnan tarpeellisuus pystyttiin näkemään.

Vastauksia näiden kahden tuotoksen osalta tuli yhteensä 17 kappaletta. Aluksi palautelomakkeessa kysyttiin, että mitä mieltä kävijät olivat koko perheen tapahtumasta Sauvossa. Vaihtoehtona olivat kolme erilaista naamaa, joista yhden suupielet olivat ylöspäin, toisen suorana viivana (neutraali vaihtoehto) ja yhden suupielet alaspäin. Vastajista 13 valitsi vaihtoehdon, jossa naama oli hymyilevä. Yksi valinta oli kohdistunut neutraaliin vaihtoehtoon. Kouluarvosana mitattuna tapahtuma oli saanut arvosanan 8,8. Seuraavaksi kysyttiin syitä siihen, että mikä oli saanut ihmiset lähtemään tapahtumaan. Vastaukset olivat muun muassa äiti, lapsille suunnattu ohjelma, mukava ohjelma lapsiperheille, poniratsastus, hyvä ilma, syy tavata ihmisiä, mainos lehdessä sekä tapahtumakokonaisuus, jonka ensisijainen tarkoitus ei ollut rahastus.

Palautelomakkeeseen vastanneista seitsemän oli käynyt kuuntelemassa Florence Schmittin luentoa. Palautteessa pyydettiin kuvailemaan muutamalla sanalla omaa mielipidettä luennosta. Vastauksissa luento kuvailtiin asiapitoiseksi, uusia ajatuksia herättäväksi, lempeäksi ja kaikkia huomioivaksi kokonaisuudeksi. Yksi palautteen antajista piti asiasisältöä nuorille hyvänä, mutta näki aiheen käsittelyn liian kapeaksi aikuisille.

Neljäntenä palautteessa kysyttiin, mistä vastaajat olivat saaneet tiedon vanhemmuuden viikon tapahtumista Sauvossa. Suurin osa palautteen antajista oli lukenut tapahtumista paikallislehdestä. Toiseksi tehokkain tavoittamiskanava oli ollut Wilmassa ollut

ilmoitus. Lisäksi asiasta oli kuultu ystäviltä, Facebookista, oman kunnan kotisivuilta, Martoilta ja Vanhemmuuden viikon sivuilta (www.pointti.info/vanhemmuudenviikko).

Lopuksi palautelomakkeessa sai antaa palautetta tapahtuman järjestäjille. Palautteessa kiitettiin tapahtuman järjestäjiä ja toivottiin tapahtuman jatkuvuutta. Parannusehdotuksissa toivottiin, että tapahtuma liitettäisiin osaksi koulupäivään sekä sen markkinointia aikaistettaisiin ja selkeytettäisiin sisällön osalta.

Palautelomake ja sen tulokset kokonaisuudessaan ovat nähtävillä opinnäytetyön liitteenä (Liite 2.). Palaute oli kaiken kaikkiaan todella positiivista ja kannustavaa. Hyvä palaute osoitti, että toiminnalle on selvästi kysyntää.

Palaute kehittäjätyöryhmässä toimimisesta tapahtui haastattelun muodossa, sillä tein sähköpostihaastattelun kehittäjätyöryhmässä olleille toukokuussa 2015. Tällä haastattelulla oli tarkoitus kartoittaa henkilöiden mielipidettä työryhmätyöskentelystä ja sen jatkotarpeesta seuraavalle vuodelle. Haastattelussa kysyttiin: Mitä mieltä olit suunnitteluryhmän toiminnasta? Oliko toiminta hyödyllistä, antoisaa, raskasta ynnä muuta? Oliko mielestäsi tällainen ryhmätyöskentely järkevä tapa järjestää toimintaa Sauvossa? Olitko valmis olemaan mukana vuonna 2016, jos ryhmä kootaan uudelleen?

Kysymykset lähtivät 12 eri henkilölle, jotka olivat olleet mukana työryhmätyöskentelyssä. Kyselyyn vastasi ainoastaan kaksi kehittäjätyöryhmässä mukana ollutta. Alapuolella on muutamia esimerkkejä vastauksista suorina lainauksina. Koska en halua tuoda esille vastaajien henkilöllisyyttä, vastaajat on nimien sijaan numeroitu. Avoinpalaute osoittaa, että molemmat työryhmän jäsenistä olivat tyytyväisiä käytettyyn työskentelytapaan.

Vastaaja 1: Musta toiminta oli hyödyllistä ja kivaakin normityön ohessa, tuli vaihtelua ja porukalla oli kiva järjestää, ei kaadu kaikki yhden selkään. Myös moniammatillisuus ja eri toimijat oli hienosti saatu mukaan, oli hyvä juttu, vähän eri vinkkelistä katsottiin asioita.

Vastaaja 1: Joo nimenomaan ryhmässä tehden oli se juttu! :)

Vastaaja 1: Kyllä olisin valmis uudelleen mukaan:)

Vastaaja 2: Olin mukana vain yhdessä tapaamisessa, mutta siitä jäi hyvä kuva. Saimme mukavasti asioita eteenpäin ja sovittua seuraavia askelia. Toiminta oli ehdottomasti hyödyllistä eikä missään nimessä raskasta.

Vastaaja 2: ”Kyllä, tällaisen tapahtuman järjestäminen vaatii mielestäni juuri tämän tyyppistä ryhmätyöskentelyä, jossa kaikki toimijatahot voivat antaa oman panoksensa.”

Edellä kuvattujen lisäksi palautetta saatiin vanhempainyhdistykseltä luentoan tarkoitettuna buffetin osalta. Palaute tuli mainoksessa käytetystä harhaanjohtavasta sanasta, sillä mainoksessa oli sana kahvitus. Vanhempainyhdistys ei pitänyt sanasta kahvitus, sillä se synnytti ajatuksen, että kahvit ja pullat olisi tarjottu ilmaiseksi. Joten tämän palautteen myötä, jatkossa on hyvä kiinnittää huomioita mainonnassa käytettyihin sanoihin ja käsitteisiin.

7.2 Kehitetyn toiminnan jatko ja arviointi

Palautepalaverissa toukokuussa 2015 käytiin läpi ja arviointiin Vanhemmuuden viikon toteutumista Sauvossa. Päätöspalaverissa tuli esille monia vuoden 2016 vanhemmuuden viikkoa koskevia kehittämideoita. Myös Vanhemmuuden viikosta tuli paljon positiivista palautetta ja se koettiin hyväksi voimavaraksi. Vanhemmuuden viikon toteutuksen ajankohta (kevät) tuntui myös toimivan.

Vuoden 2016 tulevan toiminnan isoimmaksi kehittämiskohteeksi nousi tapahtumapäivä. Siinä yhtenä kehittämiskohteena tuli esiin kirpputoritoiminta. Vuonna 2015 koettiin, että kirpputorille oli vaikea löytää. Joten vuoden 2016 tapahtumassa olisi järkevää lisätä kirpputoripisteen näkyvyyttä. Palautepalaverissa olleille nousi myös ajatus siitä, miten nuorille voisi kehittää vielä enemmän tekemistä ja miten heidät voisi sitouttaa paremmin toimintaan. Nuorille tarkoitettua ohjelmasta nousi esille monia kehitysideoita: katusähly, yläkoulun bändi ja jopa mietittiin Sami Hedbergin mukaan saamista tukemaan sauvolaista nuorisotyötä. Keppihevostet ovat lasten suosiossa tällä hetkellä, joten niiden hyödyntämistä vuoden 2016 tapahtumaan suunniteltiin. Lisäksi ajateltiin mahdollista taimi-istutuspistettä koko perheelle.

Kehittämishankkeen aihe oli ajankohtainen, tätä todentaa muun muassa Sauvosta saatu positiivinen asiakaspalaute ja suuret kävijämäärät. Vanhemmuuden viikon kehittämishankkeen myötä itselleni syntyy ajatus, että sosiaalialalla hyvinvointia tukevilla kehittämishankkeilla voisi olla kysyntää. Sekä perheille tarkoitettulla toiminnalla, jonka lähtökohdat eivät perustu rahaan. Kehittämishankkeesta syntyi niin sanottu Sauvon malli. Tätä mallia on tarkoitus levittää yhteistyötahoille ja Sauvon sisällä työntekijöille. Ja kaikille, joita tämän tyyppinen kehittämishanke kiinnostaa. Vanhemmuuden viikon kehittämishanke luo hyvän pohjan erilaisten tapahtumien järjestämiselle ja kehittämiselle.

Kehittämishankkeen toteuttaminen on vaatinut aikaa, hyvää suunnittelukykyä ja taitoa pitää kaikkia lankoja käsissä. Hankkeen onnistumisen kannalta on ollut tärkeää, että hankkeella on ollut koordinaattori. Sitä voisi pitää kehittämishankkeen onnistumisen perusedellytyksenä. Useista yhteistyökumppaneista huolimatta, ilman hyvää koordinoitua kehittämishankkeesta olisi voinut tulla vaikeasti hallittava. Myös kokousmuistioiden tekeminen on ollut kehittämishankkeen kannalta tärkeää, koska niihin on pystynyt palaamaan ja ne ovat toimineet hankkeen dokumentointina.

Omassa kehittämistyössäni ei vastaan tullut juurikaan eettisiä ongelmia. Oletuksellisesti eettinen ongelma olisi voinut olla kehittämishankkeessa esimerkiksi toisten ideoiden varastaminen tai omiminen. Kehittämistyön lähtökohtana on ollut myös tärkeää kuunnella ja kunnioittaa muita. Kehittämishankkeen aikana luvatuista asioista pidettiin kiinni ja hanketta kunnioitettiin. Olisi voinut ajatella, että luvatut asiat olisivat saattaneet jäädä hoitamatta työkiireestä ynnä muusta syystä. Näin ei käynyt ja kehittämishankkeen myötä itselleni tuli luotto siihen, että on vielä niitä ihmisiä, jotka haluavat olla mukana tuottamassa hyvinvointia ilman taloudellista kannustinta.

Kehittämishanke on ollut mielestäni järkevä tehdä omassa työyhteisössä. Kehittämishanke on ollut itselleni iso oppimiskokemus ja tuonut samalla Sauvon kuntaan eli omaan työpaikkaani jotain uutta. Hankkeen myötä olen ollut myös näkemässä hankkeen vaikutuksia pienellä paikkakunnalla. Positiivista on ollut huomata ihmisten sitoutuminen hankkeeseen, voisin ajatella sen olevan osin pienen kylän yhteisöllisyyttä. Kehittämishanke täytti kaiken kaikkiaan kaikki odotukset ja jäi itselleni ennen kaikkea onnistumisen kokemukseksi. Tulevaisuuden haasteeksi jää koordinoituvastuun jakaminen myös muille, sillä vuoden 2016 Vanhemmuuden viikko on toteutumassa ja minulla on jälleen koordinaattorin vastuu.

7.3 Oma ammatillinen kasvu

Vanhemmuuden viikon sijoittuminen aikataulullisesti opinnäytetyöprosessiin oli toimiva. Kehittämishanke oli minulle antoisa ja mielenkiintoinen kokemus toteuttaa. En ole aiemmin toiminut hankkeen tai projektin koordinaattorina, joten kokemus oli aluksi uusi ja jännittävä. Lisäksi kehittäminen ei ole ollut tuttua isompien hankkeiden tai projektien osalta, jossa mukana on myös muita kehittäjiä. Kuitenkin koko kuuden vuoden työskentelyn aikana Sauvon kunnassa, olen kehittänyt pienimuotoisesti omaa työtäni.

Työhöni Sauvon nuorisotoimessa kuuluu jatkuva kehittäminen ja sen myötä myös luovuus. Leiri- ja retkitoiminta vaatii jatkuvaa kehittämistä ja uudistuvia ideoita. Ihmisten tarpeet muuttuvat. Retkien järjestämiselle yritetään vastata kysyntään ja se tapahtuu tarjoamalla nuorille, lapsille ja perheille juuri sitä mitä he kaipaavat. Lisäksi olen kehittänyt kuntaan täysin uusia toimintakonsepteja, kuten esimerkiksi Kesänuokkarin alakouluikäisille kesän alkuun.

Itseluottamukseni on kasvanut Vanhemmuuden viikon kehittämisen myötä. Nykyään luotan itseeni ja omiin kykyihini kehittäjänä. Ilman tämän kaltaista tehtävää opiskelun lopputyönä ja työpaikan tarjoamana mahdollisuutena on vaikea uskoa, että itselläni olisi ollut rohkeutta alkaa kehittää ja koordinoida näin isoksi muodostunutta hanketta. Tämän kehittämishankkeen jälkeen luotan siihen, että pärjään niin työelämässä kuin kehittämishankkeissa jatkossa.

Omissa työtavoissa ajatellen tulevaisuuden kehittämishankkeita, löydän muutamia kehitystarpeita. Ensimmäisenä kehitysideana mieleeni tulee, että hankkeella olisi syytä laatia selkeämpi aikataulutus. Luovana ihmisenä minulla on välillä ollut vaikea hahmottaa epämääräistä aikataulua. Lisäksi tuntuu, että tavaroiden organisoinnissa tarvitsisin vielä tiukempaa otetta. Tällä tarkoitan, että esimerkiksi papereita ja sähköisiä tiedostoja olisi voinut säilyttää järjestelmällisemmin. Vanhemmuuden viikon kehittämishankkeessa niitä on saanut etsiä monesta paikasta. Asioiden tarkistamiseen ja tiedon etsimiseen on mennyt runsaasti aikaa.

Kehittämishanke on ollut itselleni hyvä työväline itsensä kehittämiseen. Se on ollut konkreettinen tapa oppia uutta. Itse olen pohtinut jo aikaisemmin projektiluontoisen työn mahdollisuutta, joten hankkeen myötä olen saanut itseluottamusta myös siihen, että voisin pärjätä projektityössä. Ihmisenä tunnen olevan huono ottamaan riskejä, joten koen kehittämishankkeen vieneen minut oman mukavuusalueeni ulkopuolelle. Koen, että minulla on nyt jatkossa hyvät valmiudet kehittämiseen.

Ylemmän ammattikorkeakoulun sosionomi opinnot ovat antaneet hyvän ymmärryksen ja teoriapohjan kehittämishankkeelle. Opinnot ovat kulkeneet limittäin kehittämishankkeen kanssa, mikä on tehnyt koko kehittämishankkeen tekemisestä mielekästä ja opettavaa. Koen myös, että opinnot ovat luoneet minusta varmemman työntekijän. Koulunkäynti ja opinnäytetyön teko ovat olleet työn ohella välillä raskaita hetkiä, silti mukaan on mahtunut paljon oppimisen iloa ja onnistumisen kokemuksia. Olen myös

muistanut palkita itseni onnistumisista, koska koen sen myös kehittämistyössä tärkeäksi.

7.4 Johtopäätökset

Monien kehittämishankkeiden on tarkoitus kehittää hyviä käytäntöjä (Toikko & Rantanen 2009, 148). Oman kehittämishankkeen tarkoitus oli myös kehittää hyvää toimintaa ja pysyvä toimintamuoto Sauvoon. Kehittämishankkeen tuloksia tullaan jakamaan kaikille niille, joita Sauvossa tehty onnistunut hanke kiinnostaa. Yleisesti ottaen voidaan ajatella, että Vanhemmuuden viikon kehittämishanke antaa ideoita myös muille toteuttaa perheiden kanssa tehtävää työtä.

Otan johtopäätöksissä tarkastelun alle asetetut kehittämistehtävät. Kehittämisprosessissa saavuttiin ne kehittämisen tavoitteet, joita kehittämiselle asetettiin raportin sivulla 27. Tavoitteena oli luoda uusi pysyvä toimintamuoto Sauvoon, osallistaa vanhemmat mukaan lasten ja nuorten toimintaan sekä lapsille ja nuorille suunnatun toiminnan kehittäminen. Kehittämishankkeen voidaan ajatella saavuttaneensa tavoitteet muun muassa siitä saadun hyvän palautteen ja suuren kävijämäärän perusteella. Hyvän palautteen ja runsaiden kävijämäärien avulla voidaan ajatella, että vanhemmuuden viikon kehittämishankkeesta on synnyt (joka keväinen) toimintamuoto Sauvoon. Ainakin vuoden 2016 vanhemmuuden viikko on jo suunnitteilla ja toteutumassa.

Kehittämishanke sai lapset ja nuoret mukaan toimintaan monella eri tavalla. Hanke osallisti lapsia ja nuoria muun muassa vanhemmille tarkoitetun kirjeen, luennon ja tapahtumapäivän muodossa. Kehittämishankkeella kehitettiin myös uutta toimintaa lapsille ja nuorilla. Tätä toimintaa oli muun muassa erilaiset aktiviteetit koko perheen tapahtumapäivässä. Toiminnallisten tuotosten kohderyhmät painottuivat hiukan eri-ikäisiin. Luennon kohderyhmänä olivat enemmän nuoret, kun taas koko päivän tapahtumapäivä kiinnosti enemmän perheitä, joilla oli pienempiä lapsia.

Voisi ajatella, että kehittämishankkeelle asetettiin realistiset kehittämistehtävät, sillä ne pystyttiin pitkälti saavuttamaan. Lisäksi kehittämishankkeen tehtävänä oli tuoda esille perheille tarkoitettuja palveluita ja mukaan saatiin paljon toimijoita monista eri tahoista, kuten Sauvon kunnalta ja yhdistyksiltä. Tässäkin kohtaa kehittämishanke vastasi pitkälti sille asetettuja kehitystehtävän tavoitteita.

Olen esitellyt sivulla 22 Sauvossa ja Paimiossa tehdyn toimenpideohjelman lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmasta. Kehittämishankkeella vastattiin myös moniin toimenpideohjelman haasteisiin ja kehityskohteisiin. Toimenpideohjelman painopisteitä ovat muun muassa syrjäytymisen ehkäisy, lasten ja nuorten osallistamis- ja vaikuttamismahdollisuuksien lisääminen sekä vanhemmuuden tukeminen ja varhainen puuttuminen. Tavoitetoimenpiteinä, jotta edellä mainitut kohdat saavutetaan, ovat muun muassa perheiden tukeminen, nuorten syrjäytymisen ehkäisy, lasten ja nuorten äänen kuuluminen, lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteistyön kehittäminen sekä yhteisöllisen ajattelutavan lisääntyminen. Kehittämishanke vastasi moniin edellä mainittuihin kohtiin.

Näitä kehittämishankkeen vastauksia hyvinvointisuunnitelmalle olivat muun muassa se, että hankkeella tuettiin vanhemmuutta Sauvon kunnassa. Kirjeessä vanhemmille saatiin lasten ja nuorten ääntä kuuluviin. Lisäksi työryhmätyöskentelyn avulla saatiin kehitettyä sekä tiivistetty lasten ja nuorten kanssa toimivien yhteistyötä, sillä kaikki kehittäjätyöryhmään osallistuneet olivat tekemisissä jollain tasolla lasten ja nuorten kanssa tehtävässä työssä. Kehittämishankkeessa saavutettiin myös yhteisöllisen ajattelutavan lisääntymistä, sillä kehittämishanke toteutui talkootyövoimalla luoden hyvinvointia Sauvon kunnan asukkaiden yhteisöön. Lisäksi muun muassa tapahtumapäivä lisäsi yhteisöllisyyttä tarjoamalla paikan yhteiselle tekemiselle ja toiminnalle Sauvossa.

Kehittämisoraportin teoreettisena lähtökohtana kuvaan vanhemmuutta. Nykypäivän vanhemmuutta voidaan pitää hyvin monimuotoisena. Lisäksi teoriaosuudessa korostetaan vanhemmuuden tärkeyttä sekä muistutetaan perheiden mahdollisesta pahoinvoinnista. Teoriaosassa käydään läpi myös hyvän perhe-elämän edellytyksiä pienellä paikkakunnalla. Kehittämishanke vastaa monelta osin myös teoreettisiin lähtökohtiin.

Kehittämishankkeella oli tarkoitus saada aikaan perheiden hyvinvointia ja sitä kautta estää pahoinvoinnin kasvua. Lisäksi kehittämishanke vastasi kaikenlaiseen vanhemmuuteen. Kaikki kehittämishankkeessa syntyneet tuotokset olivat sopivia kaikille riippumatta siitä, minkälaisesta perhemuodosta perhe elää. Kaikki perheet saivat mahdollisuuden mukavaan tekemiseen ja yhdessä ololle. Lisäksi kehittämishankkeessa vastattiin pienen kunnan (Sauvon) oman hyvinvoinnin lisääntymiseen. Kehittämishankkeen avulla Sauvosta yritettiin tehdä yhä viihtyisämpää asuinkuntaa sauvolaisille perheille.

Teoriaosuudessa kuvataan myös kunnallista nuorisotyötä kehittämiskentän pohjana. Oman kehittämishankkeen kohdalla kunnallinen nuorisotyö pysyi koko ajan kehittämishankkeen tukikohtana ja myös kehittäminen lähti liikkeelle nuorisotoimesta. Vanhemmuuden viikon ideologisissa lähtökohdissa mainitaan, että tarkoitus on haastaa toimijoita mukaan nuorisotoimesta käsin. Myös tässä vanhemmuuden viikon omassa ideologisessa tavoitteessa onnistuttiin, sillä kehittämishankkeen aikana haastoin nuorisotoimen työntekijänä useita toimijoita mukaan. Toimijoiden mukaan haastamisella saatiin Vanhemmuuden viikko syntymään Sauvoon.

8 LÄHTEET

- Cederlöf, P. 2004. Nuorisotyö ja sen haasteet pienissä kunnissa. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosto
- Familia 2013. Yksityisinä ammatinharjoittajina toimivat palveluntuottajat. Viitattu 10.3.2016 www.familia-instituutti.fi/3
- Forsberg, H.; Ritala-Koskinen, A & Törrönen, M. 2006. Lapset ja sosiaalityö. Kohtaamisia, menetelmiä ja tiedon uudelleen arviointia. Jyväskylä: PS-kustannus.
- Hakala, J. T. 2011. Onnellinen lapsi. Vanhempien kasvatusoppi. Helsinki: Gummerus.
- Heikkilä, A; Jokinen P & Nurmela T. 2008. Tutkiva kehittäminen. Avaimia tutkimus- ja kehittämishankkeisiin terveysalalla. Helsinki: WSOYpro.
- Helminen, J. 2006. Elämä koettelee tuki kannattelee. Sosiaali – ja terveysalan työ monimuotoisissa perhesuhteissa. Jyväskylä: PS- Kustannus.
- Hirsjärvi, S.; Remes, P. & Sajavaara, P. 2013. Tutki ja kirjoita. Helsinki: Tammi.
- Hirsjärvi, S. & Laurinen L. 2004. Lempeästi mutta lujasti. Suomalaisia sanontoja ja arkiuskomuksia kasvatuksesta. Helsinki: WSOYpro.
- Hoikkala, T. & Sell A. 2008. Nuorisotyötä on tehtävä. Menetelmien perusteet, rajat ja mahdollisuudet. Helsinki: Nuorisotutkimusverkosta.
- Hovi, M.; Luukkonen, M.; Mäkelä, P.; Pakka, V.; Taponen, H. & Westman, M. 2009. Nuorisotyönarviointi. Käsikirja nuorisotyön prosessien auditointiin ja itsearviointiin. Espoo ja Vantaan kaupunki: Nuorisoasiainkeskus.
- Ihalainen, J. & Kettunen, T. 2006. Turvaverkko vai trampoliini. Sosiaaliturvan mahdollisuudet. Helsinki: WSOYpro.
- Jensen, F. E. & Nutt, A. E. 2015. The teenage brain. A neuroscientist's survival guide to raising adolescents and young adults. London: Thorsons.
- Joutsenniemi, K. & Mustonen V. 2013. Ruuhkataidot. Iloa vanhemmuuteen. Helsinki: Duodecim.
- Järvinen, R.; Lankinen, A.; Taajamo, T.; Veistilä, M. & Virolainen, A. 2012. Perheen parhaaksi. Perhetyön arkea. Helsinki: Edita.
- Kainulainen, S. 2014. Mitä uutta kokemuksellisuus tuo hyvinvoinnin käsitteeseen ja käyttöön. Teoksessa Niemine, A; Tarkiainen, A & Vuorio, E. (toim.) 2014. Kokemustieto, Hyvinvointi ja paikallisuus. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. 74–95.
- Kananoja, A.; Lähteinen M. & Marjamäki, P. 2011. Sosiaalityön käsikirja. Helsinki: Tietosanoma.
- Kekkonen, M. 2004. Vanhemmuutta etsimässä ja tukemassa. Lapsiperheiden peruspalveluiden kehittäminen. Helsinki: Stakes.
- Keskinen, S. 2005. Alastaito – luottamus, sitoutuminen ja sopimus. Vammala: Kunnallisanalan kehittämissäätöön Polemia- sarjan julkaisuja nro 59.
- Kiilakoski, T.; Kinnunen, V. & Djupsund, R. 2015. Miksi nuorisotyötä tehdään? Tietokirja nuorisotyönopetus suunnitelmasta. Humanistinen ammattikorkeakoulu julkaisuja 5. Nuorisotutkimusverkosto/Nuorisotutkimusseura, julkaisuja, 169.

Koistinen, K. & Tuorila, H. 2008. Millainen olisi hyvä elinympäristö? – Asukkaiden näkemyksiä elinympäristöstä, asumisesta ja palveluista eri elämänvaiheissa. Julkaisuja 9. Helsinki: Kuluttajatutkimuskeskus.

Koivisto, K; Sandelin, P. & Perttula, J. 2014. Hyvinvointi subjektiivisena kokemuksena – Fenomenologisen erityistieteen näkökulma. Teoksessa Niemine, A; Tarkiainen, A. & Vuorio, E. (toim.). Kokemustieto, Hyvinvointi ja paikallisuus. Turku: Turun ammattikorkeakoulu. 42–54.

Kolehmainen, M. & Lahtinen, P. 2014. Nuorisotyötä koulussa. Yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Helsinki: Humanistinen ammattikorkeakoulu.

Kuntaliitto 2015. Nuorisotoimen asema lainsäädännössä. Viitattu 29.9.2015
www.kunnat.net/fi/asiantuntijapalvelut/opeku/kulti/nuoriso/nuorisolaki/Sivut/default.aspx

Lainiala, L. 2014. Perhepolitiikka kriisin aikana. Perhebarometri 2014. Helsinki: Väestöliitto.

Lasten ja nuorten hyvinvointi suunnitelma 2014–2017. 2014. Paimion kaupunki ja Sauvon kunta.

Leppilampi, A. & Neuvonen-Rauhala M-L. 2007. Ammattikorkeakoulun opinnäytetyö osana työelämän tutkimusta ja Uudistavaa yhteistyötä: ammattikorkeakoulu ja konsultti työyhteisön kehittämisen tukena. Teoksessa Ramstad, E. & Alasoini, T. (toim.) Työelämän tutkimusavusteinen kehittäminen Suomessa. Lähestymistapoja, menetelmiä, kokemuksia, tulevaisuuden haasteita. Helsinki: Tekes. 327- 343.

Lund, P. 2006. Torjuttu toivottomuus. Jyväskylä: Ps-kustannus.

Luotonen, A. 2013. Mother's return to work: contradictions, negotiations and strategies. Oinonen, E. & Repo, K. (eds). Teoksessa men and children in families. Private troubles and public issues. Tampere: Tampere University press. 29-55.

Paasivirta, A. 2012. Yhteisöllisen kehittämisen kulmakivet. Teoksessa Maukkonen, T & Paasivirta, A. 2012 (toim.) Lupa kehittää. Innostavaa ja yhteisöllistä oppimista lastensuojelussa. Socca: Helsinki.

Rämö, E. & Sjöholm, K. 2015. Kunnallisen nuorisotyön tulevaisuuden odotukset. Helsinki: Suomen nuorisoyhteistyö - Allianssi Ry ja Suomen Kuntaliitto.

Lynam, E & Bowers, E. 2014. The everything parent's guide to teenage addiction. A comprehensive and supportive reference to help your child recover from addiction. Massachusetts: Adamsmedia.

Nuorisolaki. 27.1.2006/72

Palmer, S. 2014. 21st century girls. How the modern world is damaging our daughters and what we can do about it. London: An Orion paperback.

Pohjola, K. 2005. Perhe ja lapsen perhe. Teoksessa Reijonen, M. (toim.) Voimaa perhetyöhön. Jyväskylä: Ps-kustannus 43–61.

Rintamäki, M.; Autio, H-L.; Riihiluoma, K. & Suvanne, L. 2015. Sateenkaaren alla. Kertomuksia perheistä. Keuruu: Atena.

Robinson, K. & Aronica L. 2015. Creative schools. The grassroots revolution that's transforming education. New York: Viking.

Rönkkö, L. & Rytkönen T. 2010. Monisäinen perhetyö. Helsinki: WSOYpro.

Salonen, K. 2013. Näkökulmia tutkimukselliseen ja toiminnalliseen opinnäytetyöhön. Opas opiskelijoille, opettajille ja TKI-henkilöstölle. Turku: Turun ammattikorkeakoulu.

Schmitt, F. 2003. Riittävän hyvä vanhemmuus. Teoksessa Sinkkonen, J. (toim.) Pesästä lentoon. Kirja lapsen kehityksestä kasvattajille. Helsinki: WSOYpro.

Sauvon kunnan kotisivut 2016. Perhe- ja sosiaalipalvelut. Viitattu 15.2.2016 www.sauvo.fi/fi/palvelut/perhe-ja-sosiaalipalvelut/

Seppänen-Järvelä, R. & Vataja, K. 2009. Työyhteisö uusille urille. Kehittäminen osaksi arjen työtä. Jyväskylä: Ps-kustannus

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2015. Piirtäminen. Viitattu 18.4.2015 www.thl.fi lastensuojelun käsikirja >työmenetelmät ja – välineet >työvälineet >piirtäminen

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos 2015. Dialogisuus perheen ja ammattilaisen välillä. Viitattu 18.4.2015 www.thl.fi > aiheet > lapset, nuoret ja perheet >työn tueksi > varhainen avoin yhteistoiminta ja dialogiset menetelmät > dialogisuus perheen ja ammattilaisen välillä

Terveyden ja hyvinvoinninlaitos. 2015. Lasten osallisuus. Viitattu 18.4.2015 www.thl.fi > lastensuojelun käsikirja >työprosessi >lasten osallisuus

Turun kaupungin kotisivut 2014. Vanhemmuuden viikko. Viitattu 1.12.2014 [Shttp://www.turku.fi/Public/default.aspx?contentid=352496&nodeid=9297](http://www.turku.fi/Public/default.aspx?contentid=352496&nodeid=9297)

Turun Yliopisto 2008. Mediatiedote Florence Schmitt. Viitattu 10.3.2016 <http://www.utu.fi/fi/Ajankohtaista/mediatiedotteet/arkisto/70cbf6b8.html>

Toikko, T & Rantanen, T. 2009. Tutkimuksellinen kehittämistoiminta. Tampereen yliopistopaino Oy: Tampere.

Vallo, H. & Häyrinen, E. 2008. Tapahtuma on tilaisuus. Tapahtumamarkkinointi ja tapahtuman järjestäminen. Helsinki: Tietosanoma.

Virtanen, P. & Stenvall, J. 2014. Älykäs julkinen organisaatio. Helsinki: Tietosanoma.

Von Bruun, S. & Kirvelä T. 2009. Suurten kaupunkien tulevaisuus ja tulevaisuuden kaupunkipolitiikka. Ennakointihankkeen loppuraportti 2009. Helsinki: Kuntaliitto.

Haastattelu

Soini, Jenni. Hallintojohtaja. Haastattelu 21.5.2015. Sauvo.

Kokousmuistio

Turbo ryhmän kokousmuistio 28.5.2012. Paimio.

.

Haluaisin tehdä herkullista ruokaa ja leipoa jotakin ihanaa aikaa pitäisi olla aivan koko päivä.

Minä haluaisin eteä joskus isä ja äiti tulisi minun mukaan pelamaan mini-golfia. Se olisi tosi kivaa ja hauskaa. Pienellä kun koko maailman perhe oli Visuhdessa niin aina kun me mentään sinne niin kukaan isältä. Voisimme pelata mini-golfia mutta joka kerta isä vastasi. Ei voida ei kyllä ole. Marjojakasin mukana otetaan. Mäilet onsi kerralla. Mutia onsi kerralla ei tulla.

MINÄ HALUAISIN LEIPOA SYKSYLLÄ KUN SATAA UIDA JA PELATA JAKAPALLOA KESÄLLÄ KUN PAISTAA AURINKOIKEVÄÄLLÄ VOISIN MENNÄ ELOKUVIIN JA KAVEREILLE TALVELLA VOISIN LUISTELLA JA OLLA TAKANA AARELLA.

Aidin kanssa on kiva viikonloppuna, syödä karkkia ja katsoa leffoja. Iskän luona on kivaa kun saa valvua ja olla tietokoneella niin kauan kuin haluaa.

Aidin kanssa on kiva tehdä ja käydä viikohälyssä, käydä lenkillä, tehdä piirustuksia ja parapelejä ja muuta kivaa. Isän kanssa on kiva katsoa Tv:tä ja nauraa Sami Hedberg videoita.

Mitä lapset ja nuoret haluaisivat te

SAUVO Maria Kesti

Vanhemmuiden viikon kunniaksi Sauvon seurakunnan kerholaiset piirsivät ja Sauvon koulukeskuksen 4- sekä 9-luokkalaisten kirjoittivat ajatuksiaan Kunnallislehdelle

vanhemmuudesta. Pienten kerholaisten taide-teenon aiheena oli "Aika vanhemman kanssa". Isommat lapset, neljäsluokkalaisten kerho, mitä vanhempien kanssa on kiva tehdä. Aikuisuuden kynnykselle päässet ysiuokkalaisten kirjoittivat myös toi-

veitaan ja unelmiaan siitä, miten he haluaisivat viettää aikaa vanhemman kanssa. Sekä kirjoitukset että piirustukset ovat koskettavia, ja moni äiti ja isä joutuu todennäköisesti miettämään niiden äärellä vakavasti omia käsittejiään vanhemmuudesta.

Piirustukset ja kirjoitukset keräsivät Jutta Lahtinen ja Hannele Airola Sauvo-Karunan seurakunnasta sekä Sanna Nykänen, Marjaana Muttila ja Kaisa Kouri Sauvon koulukeskuksesta.

"RIITTÄÄ, ETTÄ HE OVAT LÄHELLÄNI JA LÄSNÄ"

Ysiuokkalaisten kirjoittivat toiveitaan siitä, miten he haluaisivat viettää aikaa vanhemman kanssa:

"Vanhemman kanssa on hyvä olla, jos molemmat ovat aitoja omia itsiään."

"Haluaisin kuunnella yhdessä samoja bändejä, käydä keikoilla ja jutella musiikista, koska se on niin suuri osa mun elämää."

"Aika kuluu todella nopeasti. Ajan kanssa mekin vanhenemme. Sanotaan, että elämän pituinen aika on todella lyhyt, ja se todella on. Haluan viettää aikaa vanhempieni kanssa ja tehdä jotain yhdessä. Pienetkin hetket heidän kanssaan tuntuvat turvalta ja pelottomalta. Heidän kanssaan on siis hyvä olla, ja niin täytyykin. Meillä jokaisella on monia asioita, mitä haluamme tehdä vanhempien kanssa, mutta minulle riittää, että he ovat lähelläni ja läsnä."

"Haluaisin mennä iskän kanssa Englantiin katsomaan Manchester Unitedin peliä. Haluaisin myös käydä use-

ammin mökällä vanhempieni kanssa. Vanhempieni kanssa en haluaisi tehdä töitä."

"Haluaisin puhua vapaammin ilman tuomitsemista."

"Haluaisin vaan olla saunas meidän iskän kans ja juoda vähän kaljaa siinä... :)"

"Haluaisin viettää aikaa kesäisin mökällä tai matkoilla etelässä. Tai missä vain lomilla. En haluaisi riidellä heidän kanssaan. Haluaisin tehdä töitä tai auttaa heitä joissain asioissa."

"Olen yläasteikäinen poika. En ehdi viettää aikaa esim. isäni kanssa, sillä olemme molemmat hyvin kiireisiä harastustemme kanssa. Joskus nuorempana kävimme jalkapallokentällä potkimassa ja heittelemässä palloa. Se oli mukavaa aikaa, ja toivoisin, että sitä voisi vieläkin tapahtua kiireiden keskellä. Olisi myös hienoa, jos pääsisit katsomaan enemmän pelejäni ja neuvoisit, mitä tehdä hankalissa tilanteissa, ja pysyisit tukena pettymyksissä. Mutta on tässä vielä aikaa :)"

"Haluaisin käydä vanhempieni kanssa lomalla jossain

jäätävän lämpimässä maassa.

Haluaisin käydä isäni kanssa katsomassa Kapteeni Musia. Haluan käydä vanhempieni kanssa mökällä. Haluan asua vanhempieni luona ikuisesti, ettei minun tarvitsisi koskaan tehdä töitä."

"Haluaisin käydä festareilla ja keikoilla sekä mennä syömään läskiruokaa. Voitaisiin istua ja pelata. Kamalat äiti-lapsi-leirit voi kumminkin unohtaa suosiolla. Toisin sanoen tehtäisiin kaikkea, mistä äitini ei niin välitä, mutta uskon, että yhden festarin jälkeen mieli muuttuisi."

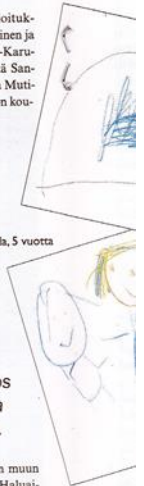
"Mitä aikuisen kanssa voisi tehdä? Aikuisen kanssa voi tehdä melkein mitä vain. Voi leikkiä, käydä puistossa, mennä ulkomaille. Onko sitten jokin, mitä aikuisen kanssa ei kannata tehdä? Voi olla, moniakin asioita, mutta loppujen lopuksi asenne ratkaisee."

"Haluaisin opetella äitini kanssa tekemään uusia ruokia. Voisimme lenkeillä yhdessä."

Haluaisin tehdä kaikkea, mistä äitini ei niin välitä.

Pienetkin hetket heidän kanssaan tuntuvat turvalta.

Elida, 5 vuotta

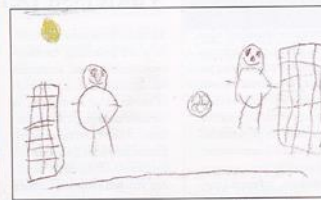
Hei
lon
net
vie
...
On
sin
de
kir
kä
lä
ka
sb
jor
le
mu

4-vuotiaan Akun mielestä piirustuksen jätiskone kuvaa vanhemmuutta hyvin.

Juulia, 4 vuotta

Johannes, 5 vuotta

Aapo, 6 vuotta

Amelie, 5 vuotta

Aidin kanssa on kiva nauttia puheen ja laulun hetkiä. Aidin kanssa on myös kiva pelata pelejä ja seurustella. Isän kanssa on kiva ja hauskaa pelata. Haluan mennä isän luokse ja tehdä piknikin ja harrastaa liikuntaa. Isä on tosi kiva seurustella isän kanssa.

Palautelomake
Vanhemmuudenviikko 2015

1. Mitä mieltä olet perhe tapahtumasta Sauvossa? Ympyröi vaihtoehto.

13 kpl

1 kpl

Annan tapahtumalle arvosanan 1-10: Keskiarvo 8,8

2.

Mikä sai sinut lähtemään mukaan tapahtumaan?

- Äiti
- Lapsille suunnattu tapahtuma aina kiinnostaa
- Mukavaa ohjelmaa lapsiperheille
- Lapset. Poniratsastus
- Lapsille tekemistä!
- Hyvä ilma
- Vain hyvän ilman takia ja tavata ihmisiä
- Omat lapset
- Paljon tapahtumaa Sauvossa ja siinä samalla sitten
- Mielenkiintoinen tapahtuma, jossa rahastus ei ollut ensisijainen tavoite
- Kunnallislehden ilmoitus
- Mainos lehdessä
- Kirppis, hepat ym. paloautot
- Lastenlapset
- Kun jotain joskus järjestetään on kiva tulla
- Mielenkiinto

3.

Kävitkö keskiviikkona kuuntelemassa Florence Schmitt'in luennon: Riittävän hyvä vanhemmuus? KYLLÄ 7 kpl EN 10 kpl

Jos vastasit kyllä, voitko muutamalla sanalla kommentoida luentoa:

- Täyttää asiaa
- Nuorille hyvä, aikuisille melko itsestänselvyyss asioita
- Oli hyvää tietoa
- Uusia ajatuksia, ei vastannut otsikkoa kylläkään
- Lempeä, kaikki huomioiva
- Hyvä kokonaisuus

Kiitos osallistumisestasi!

Vanhemmuuden viikosta löydät lisää netissä www.pointti-info/vanhemmuudenviikko

Palautelomake

Vanhemmuidenviikko 2015

4. Mistä sait tiedon vanhemmuuden viikon tapahtumista Sauvossa, jolle osallistuit? Ympyröi vaihtoehto. Voit valita useamman.
- a) Vanhemmuidenviikon nettisivuilta www.pointti.info/vanhemmuidenviikko **1kpl**
 - b) oman kunnan kotisivuilta **1 kpl**
 - c) ystävältä **3kpl**
 - d) Wilmasta **8kpl**
 - e) sanomalehdestä **11 kpl**
 - f) radiosta **0 kpl**
 - g) Facebookista **2kpl**
 - h) muualta, mistä? Martoilta **1kpl**, opettajilta **1kpl**
5. Terveiset tapahtuman järjestäjille:
- Hienoa, että jaksatte
 - Kiitos
 - Voisiko olla niin, että koulu olisi mukana tässä niin, että olisi koulupäivä samalla, jota vetäisi ehkä jopa vanhemmat opettajien kanssa yhdessä
 - Lisää näitä tulevaisuudessa. Markkinointia aikaisemmin ja tarkemmin sisältöä ja tarjontaa paljastaen
 - Hyvä, kun Sauvossa järjestetään vanhemmille ja lapsille tapahtuma
 - Hieno tapahtuma. Toivon jatkoa myös seuraavina vuosina
 - Kiitos!
 - Kiitos monipuolisuudesta
 - Kiva, että jaksatte järjestää!!!
 - Hyvä, monipuolinen, siksi lisää!
 - 😊
 - Kiitos
 - Mielellään jokavuotinen. Infoa eka kerran paljon aiemmin. Itse ehdin jo myydä lastenvaatteet kirppiksellä Paimiossa